

KORĖJOJE PRIVERTĖ KOMUNISTUS TRAUKTIS

NORI ISTIRTI RUSIJOJE BUVUSIŲ KARO BELAISVIŲ LIKIMĄ

Prašo leisti sudaryti tarptautinę komisiją, duoti Rusijoje mirusių vokiečių vardus

LONDONAS, liep. 14 d. — Didžioji Britanija netiki oficialiais Sovietų Sąjungos pranešimais apie vokiečių belaisvių likimą. Šiuo reikalu britų vyriausybė pasiuntė Maskvai griežtą notą, kurioje tvirtina, kad Rusijoje dar turi būti keli tūkstančiai vokiečių karo belaisvių. Britai šias žinias remia pačioje Vokietijoje sudarytais belaisvių sąrašais.

Britai reikalauja, kad sovietų valdžia sutiktų leisti nešališkam artautiniam organizmui ištirti ir nustatyti vietas, kuriose buvo laikomi nelaisvėn paimti vokiečiai. Britai nori, kad rusai duotų vardus 13,456 vokiečių, dar tebe laikomų sovietų nelaisvėje. Jeigu jų tarpe yra nuteistųjų, tai nori patirti, kuo tie vokiečiai buvo kaltinami ir už ką nuteisti. Sovietų valdžia pasakė, kad 14 vokiečių serga. Britai nori patirti, kaip ir kuo rusai juos gydo.

REIKALAUJA ŽUVUSIŲ VOKIEČIŲ VARDŲ

Britai reikalauja, kad sovietų valdžia praneštų Rusijoje mirusių vokiečių vardus ir duotų mirimo dieną ir vietą.

Britai nori, kad Maskva leistų nuteistiems vokiečiams susirašinėti su savo giminėmis, sąrašus.

RUSAI ORGANIZUOJA VOKIEČIUS Į JŪROS POLICIJĄ, DUOS TORPEDAS

Vengrų valdžia uždarė sieną su Jugoslavija, reikės specialių leidimų artėti prie sienos

BERLYNAS, liep. 14 d. — Rusai kviečia vokiečių jaunimą stoti į naujai organizuojamą "jūros policiją".

Oficialus pranešimas sako, kad "jūros policija" buvo "liaudies policijos" šaka, tvarkanti jūros reikalus. Sąjungininkai savo laikui įteikė Stalinui protestą dėl "liaudies policijos" organizavimo. Jam buvo nurodyta, kad Potsdamo nutarimas draudžia vokiečius mokytį vartoti karo ginklus.

POLICIJA SAUGOS BALTIJOS PAKRAŠČIUS

Gera informuoti Berlyno slouksniai tvirtina, kad sovietų valdžia yra pasiryžusi apginkluoti šią "jūros policiją" torpedas leidžiančiais laivais.

Spaudoje skelbiama, kad "jūros policija" bus naudojama Baltijos jūros pakraščiams kontroliuoti ir saugoti.

Kvietimas stoti "jūros policijon" atspausdintas komunistinio jaunimo laikraštyje "Jaunas Pasaulis".

Be leidimo nepriarties prie sienos

BUDAPEŠTAS, Vengrija. — Komunistinė Vengrijos vyriausybė šiandien visiškai uždarė sieną su Jugoslavija.

Oficialus pranešimas sako, kad reikės gauti specialius leidimus prie sienos priartėti. Vengrai turi 10 mylių sieną su Jugoslavija.

Prie sienos yra Szeged ir Magaykanisca miesteliai. Jie stropiai saugojami.

"NAUJIENŲ"

raštinė atdara kasdien nuo 9 ryto iki 5 vak., šeštadienį nuo 9 iki 12-tos dienos, sekmadienį uždaryta.

kaip tai leidžia kiekviena valstybė.

Rusai sako, kad dalis belaisvių virto paprastais darbininkais. Britų vyriausybė reikalauja, kad sovietų valdžia duotų sąrašą vokiečių belaisvių, perkeltų į "civilinių darbininkų" sąrašus.

Tito yra pasiruošęs ginti kraštą

BELGRADAS, Jugoslavija. — Jugoslavijos vyriausybė yra pasiruošusi karui, jei sovietų valdžia pradės siųsti ginkluotus dalinius.

Jugoslaviai mano, kad Maskva yra parinkusi Jugoslaviją naujai kariškai intervencijai. Jie laisvai klausia komunistinių valstybių radio ir mano, jog netrukus Maskva bandys pradėti neramumus.

Krašto gyventojai, vyriausybė ir kariuomenė yra pasiryžę iki mirties priešintis Rusijai ir jos pastumdėliams.

Krašto apsaugos departamentas skelbia, kad Korėjoje neįvyks Dunkirkės. Karo jėgos įsakyta nesitraukti iš dabartinių pozicijų. Joms bus pasiūsta reikalinga karo medžiaga ir sustiprinimai.

Pasakojama, kad vyriausybė rengiasi prašyti kongresą skirti 6 milijonus dolerių Korėjos kovoms vesti.

Moch — prancūzų karo ministeris

PARYŽIUS. — Prancūzų parlamentas, 329 balsais prieš 224, pareiškė pasitikėjimą Rene Pleven vadovaujamai vyriausybei. Į naują kabinetą įeina 6 socialistai.

Įtakingas socialistų partijos vadas Jules Moch paskirtas krašto apsaugos ministru. Ankstyvesniuose kabinetuose jis ėjo vidaus reikalų ministro pareigas. Socialistų partijos sekretorius Guy Mollet paskirtas valstybės ministru.

Robert Schuman ir toliau eis užsienio ministerio pareigas, o Georges Bidault į kabinetą neįeina. Pleven pasižadėjo tenkinti socialistų reikalavimą — pakelti mažesniųjų tarnautojų algas.

Komunistai nelaisvėje

Amerikietis Donald Nichols (kairėje) apklauskinėja ir nelaisvę paimtus tris šiaurės Korėjos karius.

Schleswig Holšteino rinkimų daviniai

FRANKFURTAS, Vokietija. — Praeitą sekmadienį Schleswig Holšteino provincijos gyventojai rinko vietas parlamentui.

Minėtos provincijos vokiečiai šitaip balsavo: už socialdemokratų — 337,440, už atbėgusių tremtinių partiją — 275,851, už federalinės valdžios partijų bloką — 431,362, už Pietų Schleswig Holšteino draugiją — 61,505, už komunistų partiją — 25,983, už vokiečių dešiniuosius — 34,444 ir už socialistų partiją — 16,650.

Prie šių balsų dar nepridėti dviejų apskričių daviniai.

Lenkų kardinolas Sapięha pasirašė

LONDONAS. — Maskvos radijas tvirtina, kad lenkų kardinolas Sapięha pasirašė komunistų "taikos propagandos" lapą.

Savo laiku komunistai kaltino lenkų katalikų kunigiją nenoru remti vadinamos Stockholmo taikos peticijos. Kardinolas Sapięha kaltino vadovavimu prieš taiką nukreiptos kampanijos.

Komunistų peticija reikalauja, kad būtų uždrausta vartoti atominę bombą.

Pramonininkai susirūpinę darbininkais

NEW YORK. — Amerikos pramonininkai susirūpinę darbininkais. Krašte dar yra 3,400,000 bedarbių, bet pramonininkai apskaičiuoja, kad dirbtuvėse jų stokos.

Prezidentas pareiškė, kad vyriausybė šauks nacionalinę gvardiją ir specialistus atsarginius. Jei kariuomenėn bus pašaukti specialistai, dirbtuvėms bus sunku gauti patyrusių darbininkus.

Jie mano, kad šį kartą bus sunkiau išlaikyti darbininkus dirbtuvėse. Pirmojo karo pradžioje buvo 8 milijonai bedarbių, o dabar žymiai mažiau.

Paskutinėm dviem savaitėm gyvenimas JAV pabrango 2%. Kai kurios mėsos rūšys pabrango 7%, sviestas taip pat brangsta.

Vėliausios žinios

—Jugoslavijos vyriausybė įteikė Bulgarijai labai griežtą notą dėl provokacijų pasienyje. Bulgarių kariuomenės daliniai keturiuose vietose perėjo sieną ir įsiveržė į jugoslavų teritoriją. Bulgarijai nušovė vieną Jugoslavijos kareivį.

—Prezidentas Trumanas vakar kalbėjosi su kabineto nariais. Kabinetas buvo informuotas apie įvykius Korėjoje ir užsieniuose.

—Paskutiniai pranešimai iš Korėjos sako, kad mūšiai ėjo visame fronte. Priešas kelis kartus bandė persikelti per Kum upę, bet jam nepavyko. Viename ruože komunistų kareiviai buvo siunčiami tiesiai į kulkosvaidžių ugnį. Didokas komunistų skaičius žuvo vandenynėje.

—Komunistai bandė išmušti korėjiečius iš kelių pozicijų, bet jiems nepavyko.

—Prezidentas Trumanas vakar tarėsi su gen. Omar Bradley. Tvirtinama, kad šiandien nepadaryti jokie karo eigų liečią nutarimai. Laukiami generalai Collins ir Vandenberg. Jie tarėsi su gen. Douglas MacArthur.

—Gen. Lawton Collins ir gen. Hoyt Vandenberg vakar iš Tokijo išskrido į JAV. Šiandien jie laukiami Washingtonė.

—JAV pasiuntė notą Sovietų Sąjungai dėl vokiečių belaisvių. Valst. departamentas sako, kad negalima patikėti sovietų pranešimu apie belaisvius. Kitaip sakant, departamentas sako, kad rusai oficialiame pranešime meluoja.

—Liepos 25 dieną Londone susirinko Atlanto Sąjungos valstybių ministerių pavaduotojai Europos apsaugos reikalams aptarti. Manoma, kad pasitarime bus pasikeista mintimis apie bendrą tarptautinę padėtį.

—Valstybės departamentas paskelbė sąlygas Korėjos kovoms pabaigti: 1. Komunistai turi tuojau nutraukti karo veiksmus, 2. grįžti už 38-tos šiaurės lygiagrečės. Kol šios sąlygos nebus išpildytos, nebus jokios kalbos dėl Korėjos.

—JAV vyriausybė nemato jokio reikalo tartis su Maskva dėl Korėjos. Visi Korėją liečią pasitarimai turi eiti per Jungtines Tautas.

Nesusitars su rusais dėl Korėjos

LONDONAS. — Nemanoma, kad britams pavyktų susitarti su sovietų valdžios atstovais dėl Korėjos, rašo Chicago "Sun-Times" korespondentas Fr. Kuh.

Britų ambasadorius Kelly pasiūlė Andrei Gromyko pradėti pasitarimus per Jungtinių Tautų Korėjos komisiją. Kelly pabrėžė, kad Didžioji Britanija pilniausiai pritaria saugumo tarybos nutarimui.

Gromyko prižadėjo svarstyti britų pasiūlymą, bet jis ėia pat pabrėžė, kad Pietų Korėją tenka skaityti užpuoliku. Gromyko, atrodo, nesutiko daryti jokių nuolaidų.

Plieno gamyba eina visu smarkumu

PITTSBURGH, Pa. — Pradėjo atostogų metas, bet plieno gamyba eina visu smarkumu. Didžiosios dirbtuvės dirbo liepos 4 dieną.

Apskaičiuojama, kad plieno gamyba nė kiek nesumažėsianti, nes paklausa bus didelė. Korėjos kovų metu sunaikinamas didokas pabūklų skaičius, teks naujus daryti.

Be to, paskutinėmis savaitėmis automobilių pramonė taip pat užsakė žymiai daugiau plieno. Nemanoma, kad būtų įvesta plieno gamybos kontrolė.

JAV yra 19 milijonų karo veteranų

WWASHINGTON, D. C. — Veteranų reikalų tvarkytojas Carl R. Gray pranešė prezidentui Trumanui, kad krašte yra 19,014,000 karo veteranų.

Didžiosios Respublikos Armijos yra dar 15 veteranų, indėnų karų — 580, ispanų karo — 19,000, Antrojo Pasaulio karo — 14,000,000.

Visuose karuose dalyvavo 25,030,000 amerikiečiai. Karuose žuvo 935,300. Krašte yra 2,308,700 sveikatos nustojusių veteranų, 384,000 karių našlės ir 278,300 mažamečiai vaikai.

Veteranai kiekvieną metų krašto gyventojams kainuoja šešis milijonus dolerių.

—Anglijoje, Portsmouth uoste, įvyko didelis sprogimas. Sunkiai sužeisti 7 jūrininkai.

ARTILERIJA VYKUSIAI NAIKINO PER UPĘ PERSIKĖLUSĮ PRIEŠĄ

Komunistai, aprėdyti JV uniformomis, buvo pervaryti per Kum upę, bet vėliau žuvo

TOKJO, Japonija, liep. 14 d. — JAV karo jėgos šiandien

privertė Korėjos komunistus trauktis, sako paskutinis gen. MacArthur štabo pranešimas. Priešui pavyko pamesti per Kum upę kelis šimtus kareivių, jie bandė pulti amerikiečių pozicijas, bet buvo sumušti ir priversti trauktis atgal.

Šios dienos karo veiksmams pakėlė visų amerikiečių nuotaiką. JAV kareiviai yra pasiryžę ginti užimtas pozicijas. Jie jau turi daugiau ginklų, yra kam pakeisti kovose išvargusius karius.

Penktadienio ryte priešas jau pradėjo veržtis kiton upės pusėn. Keli komunistų daliniai bandė persikelti naktį, bet jiems nepavyko. Vėliau pradėjo šaudyti komunistų artilerija. Ji norėjo išmušti JAV kanuolės ir priešakinius sargus. Tuojau kovon buvo pasiūsti komunistų pėstininkai. Jiems pavyko persikelti per upę, bet vėliau teko labai brangiai mokėti už drąsą.

Šiandien ryte priešas perengė didoką skaičių savo kareivių amerikiečių uniformomis, tikėdamasis tokiu būdu apgauti amerikiečius, bet jam nepavyko. Apgaulė buvo laiku pastebėta ir imtasi apsaugos priemonių. Manoma, kad kariškios uniformos buvo atimtos iš nelais-

vėn paimtųjų arba užmuštųjų amerikiečių.

Komunistai pasiuntė į amerikiečių užfrontę kelis šaulius, taip pat perrengtus JAV uniformomis. Pradėjus artilerijai apšaudyti per Kum upę besikeliantį priešą, šauliai pradėjo šaudyti iš užpakalio. Amerikiečiai ir ėia laiku apsižiūrėjo.

Komunistų karo vadovybė visai nevertina kareivių gyvybės. Dar nespėjo paskutiniai amerikiečiai pereiti didžiojo Kum upės tilto, juos jau sekė komunistai. Jie žingsniavo tokiu pačiu būdu, kaip ir JAV kariai. Kada jiems buvo įsakyta kelti rankas aukštyn ir pasiduoti, pradėjo bėgti ir šokinėti į srėnų vandenį. Jie buvo iššaudyti.

Komunistams, matyt, įsakyta persikelti per Kum upę ir užimti Taejon miestą. Jie labai atkakliai puolė, bet buvo priversti trauktis. Keliems komunistams pavyko persikelti Konju kaimelio srityje, bet ir ten jie tuojau buvo išmedžioti.

Amerikos artilerija labai vykusiai naikino kiekvieną svarbesnį taikinį. Priešas šiandien nė nebandė kelti tankų per upę. Jis pradėjo tiesti pantoninį tiltą, bet lakūnai viską iškėlė į padanges. Tiltą statytojai buvo nunešti.

3 LAIVAI IŠ SAN DIEGO IŠVEŽĖ Į KORĖJĄ MARINŲ DALINIUS

Organizuoja aviacijos bendroves specialistams ir karo medžiagai siųsti į Pietų Korėją

SAN DIEGO, Cal. liep. 14 d. — Trys dideli transporto laivai šiandien išplaukė iš šio uosto į vakarus. Jie išvežė marinų dalinius į Pietų Korėją.

Devyni destrojieriai visą laiką lydės transporto laivus. Apskaičiuojama, kad kelionė iš Kalifornijos į Korėją užtruks 16 dienų.

Gen. Cates, vyriausiasis marinų vadas, buvo atvažiavęs į Kaliforniją atsisveikinti su išvažiuojančiais.

Organizuoja aviacijos bendroves

NEW YORK, N. Y. — Aviacijos vadovybė organizuoja aviacijos bendroves, kad galėtų gauti reikalingus specialistus ir karo medžiagą į Korėją.

Aviacijos vadovybė samdo keturmotorius lėktuvus. Ji prašo paruošti 200 skridimams tinkamų igulų, kurios galėtų skristi per Pacifiką.

Jei Korėjos klausimas nebus greitai išspręstas, tai didokas lakūnų skaičius neš būtiniausias daiktus per vandenyną.

—Trygve Lie vakar išsiuntė laiškus Jungtinių Tautų nariams, kuriuose prašoma siųsti pėstininkus į Korėją. Lie reikalauja, kad kiekviena valstybė siųstų ne tariamą jėgą, bet kovoti pajėgiančią.

—New Yorko biržoje vėl pradėjo kilti vertybės.

Prašo sustabdyti karo veiksmus

WASHINGTON, D. C. — Indijos premjeras Nehru vakar įteikė raštą valstybės departamentui ir premjerui Stalinui.

Nehru prašo JAV ir Sovietų Sąjungą imtis priemonių karo veiksmams sustabdyti Azijoje. Jis bijo, kad Korėjoje pradėti karo veiksmai nepersimesdų į kitas sritis.

Vakar buvo pasakojama, kad Nehru pasiūlė būti tarpininku Korėjos konfliktui spręsti, bet šiandien tvirtinama, kad tokio pasiūlymo jis nepadarė. Nehru notos turinys nepaskelbtas. Maskvos radijas kartuoja žinias apie Nehru laišką Stalinui.

Taryba tvarko Korėjos reikalus

TOKIO, Japonija. — Nepaprastoji Pietų Korėjos taryba, susidedanti iš 10 žmonių, paėmė savo kontrolėn visus krašto reikalus. Iki šio meto Pietų Korėjos reikalus tvarkė parlamentas, bet ateityje tvarkys nepaprastoji taryba.

Tarybos pirmininkas P. R. Shinickys pareiškė, kad taryba nesustabdys kariuomenės, kai ji pasiekė 38-tąją lygiagrečę.

Jis mano, kad šį kartą kraštą skiriančioji linija bus panaikinta.

DARIAUS IR GIRĖNO TESTAMENTAS — LAISVOJI LIETUVA

(Jau septyniolika metų, kaip žuvo už Tėvynę Lietuvą jos gerieji vaikai — Darius ir Girėnas)

Ilgį vergijos amžiai pavergė lietuvio būdą. Būdas truputį pakito ir nuliuto tiek nuo S. Daukanto vaizduoto ir V. Krėvės iškelto lietuvio būdo. Slaviškoji įtaka ir neigiamybės net ir nepriklausomybės gyvenime neišnyko. Tai pastebėjo net ir didysis Lietuvos mylėtojas Mačiulis Maironis: jis netgi parašė eilėraštį, kuriame smarkiai pliekė tuos lietuvius, kurie jau nejaucia gestančios tėvynės meilės ugnelės šilumos. Jis prašė tačiau, kad eilėraščių išspausdinti tik po jo mirties — kas ir buvo padaryta.

Betgi, neduok Dieve, jei kas bandytų truputį kritikos įnešti į gyvųjų lietuvių tarpą, — jau bloga: toks tikrai negeras ir, griečiausiai, gestapininkas arba bolševikas. Žinoma, negera, jeigu pakuoti teršia savo gūžtą, ir dar blogiau esti, jeigu tai daro žmogus, o visų blogiausia, jei tai padaro buvęs tremtinys. Burna turi būti visad uždaryta. Neišsižiot. Visad tylėti. Nedrįsk tiesos žodžio tarti tiems, kurie 1926 m. nuvertė jau mirusio Dr. Kazio Griniaus, — buvusio prezidento, vyriausybės. Jau tuomet bloga. Labai bloga! Viskas po 1926 metų pučo turi būti šviesu, kaip saulutė, ir saldu — kaip medus.

Nebuvo taip bloga, kaip yra dabar, kada 20 amžiaus Čingischano ordos baigia naikinti mūsų brolius ir seses. Nebuvo irgi taip bloga, kada Hitlerio atsiųstieji generaliniai komisarai valdė Lietuvą. Tai buvo okupacijų laikai! Čia nedarome palyginimų. Betgi ateities labui, ranką ant krūtinės padėję tarkime: buvo ir tamsių vietelių. Artėjame vėl prie Nepriklausomos Lietuvos. Diskusijos reikalingos. Ir ypač prisiminus Darius ir Girėną ir jų idealizmą. Argi gali būti didesnis idealizmas, kada žmogus aukoja savo gyvybę? Reikia aptarti, kad ateities demokratinei Lietuvai būtų visiems gera gyventi.

Po dešimties, gal po penkiolikos metų daugis lietuvių palinko į aukso versio garbinimą. Materializmas yra neblogas dalykas. Arba jis nėra tiek blogas, kiek mes bandome atvykę Amerikon vaizduoti. Idealizmas, žinoma, pirmoje vietoje turi būti. Ypač tas taikoma mažoms tautoms. Betgi, kada savanoris, — lietuviško kaimo bernelis, iškovojo Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę: — jis buvo nustumtas į ten, kur jo niekas nematė. Tiesa, nežinomam Lietuvos kareiviui buvo pastatytas iš karo laukų surinktų akmenų paminklas — kuklus paminklas. Juk taip yra priimta pasaulyje. Negalime gi mes kitaip daryti.

Idealizmas virto pajuokos daiktu

Tai gi daugis mūsų savo gyvenimo ir pasaulėžiūros pagrindą paklojo arvizmo ir karjerizmo menkystas. Po 1926 m. protekcionizmas išplito; pakakdavo mažyčio raštelio iš įtakingo asmens, dėdės ar tetos, ir tarnybą gaudavai, nors toji vieta buvo reikalinga labiau kitam, gal ir labiau tinkančiam ją užimti. O pasižvalgus aplink, talentingi, gabūs, turį reikiamų savumų ir pasirusimą — be darbo ir tarnybų slankiojo. Stipendijos? — Jos buvo duodamos tiek viduje, tiek užsienio studijoms bei pasitobulinimui bet kuriose mokslo bei meno šakose. Važiudavo į užsienį ne visuomet tas, kuris turėjo važiuoti.

Kartą įpykęs, gabus, jaunas menininkas gana garsiai sušuko: "Ak Lietuva, Lietuva, tavvyje 'siuvenėjai' departamentus valdo, 'batsiuviai' paveikslus tapo, o 'skerdiūs' tapo prezidentas... ir tautos vadas."

Ir taip idealizmas virto pajuokos daiktu. Ne visi jautėsi savo Tėvynėje gerai. Vieni buvę apšilę ir laimingi, kitiems kojos šalo, nes batų neįsigalė-

Rezervo lakūnų eskadronas Los Alamos laivyno bazėje, Kalifornijoje. Visi eskadrono nariai sutiko mesti savo civilius drabužius ir sudaryti iš tūksties lakūnų dalinį. Daugelis pareiškė norą vykti į karo frontą.

jo pirkti. O kaimo darbininkų būklė? Ar galėjo kiekvienas kaimo darbininkas prisitaikyti gydytojui? Gal būtų, bet tik mirčiai konstatuoti. O kur kaimo darbininkų pensijos? Socialinės apdraudos? — Tiesa, niekas Lietuvos nebadavo.

Tautos genijus buvo giliai užkimas. Jis tylėjo. O jeigu jis ir norėtų prabilti — jam buvo įvairių cenzūrų burna uždaryta. Ir mūsų mišiam, brangiam, krašte už kurį amžių amžiais kraują liejo ir aukojosi, lietuviai — idealistai nebuvo jau taip jauku. Policija, policija — visur ir visuomet. Kur demokratinės laisvės? O galėtų būti geriau, galėtų būti laisviau. Gyvenimas paskendo dažnuose baliuose. O tuose baliuose iš kaimo atėję, tiesa, baigę gimnazijas, o kiti ir universitetų skendėjo alkoholio jūroje. Juk lietuviškas alkoholis, niekas neginčys, buvo puikiai padarytas ir pasaulio konkurencijos neturėjo. (O tuo tarpu gera knyga, nepajudinama gulėjo dulktose lentynose). Ir tas jaunas Lietuvos gyvenimas sustojo nedrąsiai be jokių herojinų žygių, be entuziazmo sivešulių. Tuo tarpu ir kaimas išmoko iš inteligentijos gerti, tik ne vandenį, ne pieną, bet degtinę...

Prisiminkime Stepą Darius, kuris buvo nepriklausomybės kovų dalyvis, lietuviškosios aviacijos organizatorius... dėl tiesaus būdo, dėl turėto kiato nugarkaulio, nemokėjo žemai lankstyti — išvyko atgal Amerikon. Kas Stepą pažinojo, kas su juo kalbėjo, tas žino — jis Lietuva nusivylė. Prisiminkime tik buvusį Lietuvos kariuomenės štabo viršininką pulk. Kastantą Kleščinskį. Argi jis buvo vertas tos aukštos vietos? Tur būtų, jėn pateko tik dėl to, kad buvo kilęs iš vienos žymios bajorų giminės, kurios saitai išvedami net iš XI amžiaus. Be to, argi jis buvo tiek nusipelnęs, kad jį reikėjo I-mo laipsnio vyties kryžiumi apdovanoti? Bet taip pat prisiminkime, jog ji verkiant reikėjo sušaudyti už šnipinėjimą, tiek lenkams, tiek bolševikams. Taip, buvo priimta ir pamėgta skirti "žymius" asmenis. Ateities Lietuvai — demokratinei Lietuvai viso to, tų klaidų, turėjome išvengti.

Ir vėlyvesniais laikais daugis parsiadavėliu svetimiams sėdėjo šiltose vietose (Liudas Gira, gen. Vitkauskas ir kt.), kurios buvo gerai apmokamos Lietuvos ir, be to, jie gaudavo aukštus honorarus iš užsienio ponų, kuriems jie buvo parsiadavę. Idealizmas nyko. Mato mai nyko. Lietuviškam kaimo užaugusiam žmogui, baigus gimnaziją, gavus geresnę valdinę vietą, nebuvo patogu be smokingo arba frako šokti su damomis puosniuose Kauno salėse. Išpuikėjimas buvo nemazas. "Smulkmenos", o jų daug — šaldė tautos idealizmą ir pasitikėjimą jos ateitimi. Gal tos negerovės prisidėjo prie paleikimų, sniečių, venslovų, gedvilių, nunkų ir kt. atsiradimo?

Stepas Darius — Stasys Girėnas

Ir štai tokiu laiku ateina į mūsų tarpą didvyriai — idealistai. Jie buvo du, — Stepas Darius ir Stasys Girėnas. Jie suprato, jog reikalinga tuojau į idealizmo ir tėvynės meilės ugnį įpilti kuro, kad vėl mūsų visų mylimoj Tėvynėje išliptų skaisčioji didvyriškumo ugnelė. Kad sustiprėtų tautos organizmas, reikia į venas įpilti šilto sveiko kraujo. Dar daugiau — jie troško, kad rastųsi daugiau lietuvių norinčių Lietuvai aukotis. Jau prieš daugelį metų Darius ir Girėnas suprato, jog tautos erkės: rusofilai, germanofilai ir polonofilai galį rimtai susargdinti visą tautos organizmą. Šviesesnieji lietuviai, o ypačiai jauni, mas ir studentija, piktinosi svetimųjų idėjų skleidėjais — nepasitikėjimo ugdytojais. Bet jie buvo silpnai... Jie žinojo, jie jautė savo idealizmo persunkta širdim ir lietuviška, jaunatviška, siela, jog taip toliau eiti negalima. Jie nujaudė, jog gali kas Lietuvai blogo nutikti jau anuomet. Ir iš tiesų, tauta be užkrečiančių didingų idėjų, be patraukiančių žygių pasineria į kasdienybę — materializmą ir joje neišbrenda mose klampynėse dingsta amžinai. Taip eiti nebuvo galima. Reikėjo ką nors didelio, patraukiančio daryti. Tauta nebuvo vieninga — padrika ir išskydusi.

Ir štai 1933 metais liepos m. 17 d. Soldino (Vokietijos Rytprūsiai) tragedija ir jos aukos iššaukė visos tautos kruvinai skausmingą gėlą. Tautos — visų šimtu nuošimčių — tragedija buvo totali. Ir toji jaunosios lietuviškos širdies gėlą suvaidino didelį istorinį vaidmenį. Tauta, kaip niekad, arti priartėjo prie vienybės ir susiklausymo altoriaus.

Tai gi, 1933 m. liepos 17 d. Soldino tragedija apšautė Lietuvą didingu mirties triumfo šydu. Stepono Dariaus ir Sta-

sio Girėno mirtis padarė daugiau, pažadino lietuvių labiau, ir giliau, nei tą galėtų atlikti šimtas tūkstančių pilkų didvyrių.

Po septyniolikos metų reikėtų paklausti kodėl? Tik pasiskaitykite jų testamentą:

Dariaus ir Girėno testamentas

"Mes skrisime į Lietuvą. Lietuvių tauta laukia iš savo sūnų ir drąsinių žygių. Būtinai reikia ir jos sūnams prisidėti prie bendrojo darbo — tirti dar mažai žinomas šiaurės At-

lanto — vandenyno oro sroves, o taip pat naujus išrastus navigacijos būdus ir priemones pritaikyti kasdieniams reikams. Mes, gyvendami tokiais laikais, kada oras stengiamasi panaudoti žmonijos reikams, laikome savo pareigą tautos vardu tą darbą garbingai atlikti.

"Jaunoji Lietuva. Tavo dvasios įkvėpti, mes stengiamės tą pasirinktą uždavinį atlikti. Mūsų pasisekimas tegu stiprina Tavo dvasią ir pasitikišimą savo jėgomis ir gabumais. Bet, jei Neptūnas ar galinasis audrų Perkūnas ir mumis bus rūstus — pastos mums kelia į Jaują Lietuvą ir pašauktų 'Lituanica' pas save, — tada Tu, Jaunoji Lietuva, turėsi iš naujo ryžtis, aukotis ir pasirengti naujam žygiui, kad audringų vandenų dievai būtų patenkinti Tavo pastangomis, pasiryžimu ir nekviestų Tavo į didįjį teismą. Lituanicos laimėjimas tegu stiprina jaunųjų Lietuvos sūnų dvasią ir įkvepia juos naujiems žygiams.

"Lituanicos" pralaimėjimas ir nugrizdimas į Atlanto vandenyno gelmes tegu auklėja jaunų lietuvių atkaklumą ir ryžtumą, kad Sparnuotas Lietuvos būtinai įveiktų klastingąją Atlantą — Tėvynės Lietuvos garbei.

(Bus daugiau)

SOTUS ALKANAM PADEK!

AID OVERSEAS, Inc., 2244 W. 23rd Place. CHICAGO 8, ILL. TELEFONAS VIRGINIA 7-8711.

AID OVERSEAS, INC., siunčia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus Europos kraštus, išskiriant SSSR. Pristatymas trunka apie 18 dienų. Maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicago siunčiami AIR MAIL. Kely dingę siuntiniai keičiami kitais, nes pilnas draudimas. Reikalaukite pilno sąrašo.

SIUNTINYS Nr. 3—\$6.60	SIUNTINYS Nr. 19—\$9.95
4 sv. rūkytų lašinių	4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaušinių taukų	2 sv. kiaušinių taukų
2 sv. margarino	2 sv. margarino
1 sv. kiaušienos mėsos	2 sv. marmelado
	4 sv. degtintos kavos
	4 sv. cukraus
	2 gabalai tualet. muilo
SIUNTINYS Nr. 5—\$5.60	SIUNTINYS Nr. 25
2 sv. rūkytų lašinių	E) 10 sv. gryn. kiau. taukų \$4.25
2 sv. marmelado	C) 15 sv. gryn. kiau. taukų 5.49
2 sv. pupelių kavos	D) 37 sv. gryn. kiau. taukų 8.85
2 sv. cukraus	SIUNTINYS Nr. 30
1 sv. margarino	A) 5 sv. degtintos kavos \$5.50
SIUNTINYS Nr. 10—\$6.40	B) 5 sv. deg. kavos 5 skard. dėžutės \$5.80
2 sv. rūkytų lašinių	SIUNTINYS Nr. 93—\$6.95
2 sv. kiaušinių taukų	5 sv. kiaušinių taukų
2 sv. margarino	5 sv. degtintos kavos
2 sv. degtintos kavos	SIUNTINYS Nr. 94
1 sv. šokolado	A) 5.5 sv. šokolado \$4.50
SIUNTINYS Nr. 12—\$5.95	B) 8 sv. bicipių medaus 4.80
2 sv. rūkytų lašinių	C) 5 sv. kakavos 3.40
2 sv. kiaušinių taukų	E) 10 sv. džiovintų salyvu 3.60
2 sv. degtintos kavos	I) 5.5 svarų margarino 3.50
2 sv. cukraus	

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE JŲSŲ INSULIACHOS PROBLEMAS.—DABAR YRA LAIKAS ĮRENGTI SAVO NAMĄ ŽIEMAI.

MES TURIME ISDIRBTA REPUTACIJĄ PILNO PASIRINKIMO A-1 RŪŠIES STAKO LENTŲ IR NAMAMS MATERIOLŲ.

CARR - MOODY LUMBER COMPANY
3039 So. Halsted Street Tel. Victory 2-1272
STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESOMAI.

TAUPLYKIT DĖL ATEITIES

Pasidėkite savo taupomus pinigus į Chicago Savings and Loan Association.

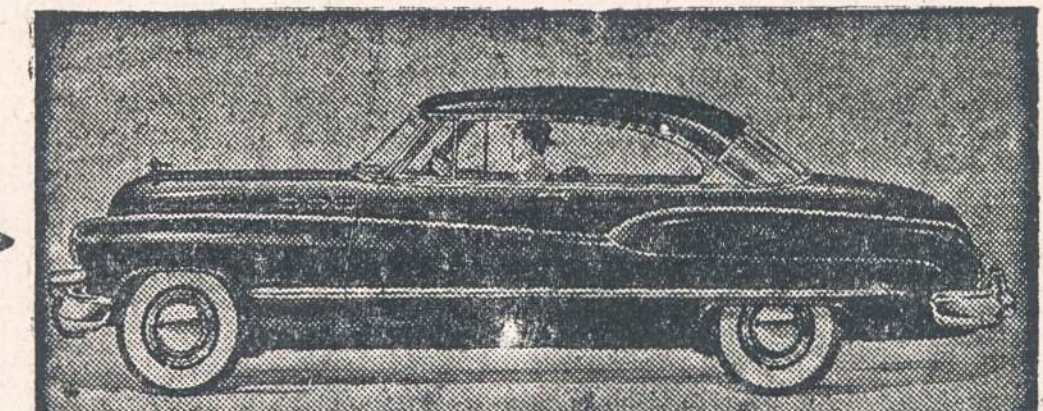
KUR—kiekvieno taupomo indėliai yra apdrausti iki \$5,000 by an agency of the U. S. Government
KUR—visada buvo ir yra išmokama aukštas dividendas visiems mūsų taupytojams.
KUR—pinigai kiekvienam taupytojui buvo ir yra išmokama ant pareikalavimo.
KUR—patarnavimas visuose finansiniuose reikaluose yra teisingas ir mandagus.

TURTAS VIRŠ 5 MILIJONŲ DOLERIŲ.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6234 SO. WESTERN AVE. JOHN PAKEL, President Telefonas: GROvehill 6-7575

TA BUICKA ŠIANDIEN GALITE GAUTI PAS

Milda Buick Sales

Dan Kuraitis, Jonas Rodinas, Vincas Parėdnis ir Antanas Bačkys.
907 W. 35th STREET Tel. Lafayette 3-2022

IŠVAIYMAS VISU VASAROS PREKIŲ

Sutaupyk iki 50%

Vasarai Dresės \$4.95
praity iki \$12.95
ir \$19.95.

MOTERIM PALTAI
ir kostiumai \$12.95
praity \$29.95 ir
aukščiau.

VYRAM KOSTIUMAI
100% vilnoniai, praity
\$49.50, dabar \$25.00

LENGVIEJI PALTAI
taipgi gabardines, praity
\$39.95, DABAR \$19.95

PRADĖK sąskaitą šian-
dien — tai lengva pas
CURRY'S. Mokekit iki
\$1.00 savaitėje.

Jūsų patogumui oro kontrolė.
Atdara PIRMADIENIO ir KETVIRTADIENIO vakarais.

JEWELRY

Auksinių daiktų ir brangenybių išpardavimas.

Jus galite sutaupyti 30 iki 50%.

Brangenybės, deimantai, auksiniai laikrodžiai, solidūs auksiniai žiedai, brangių akmenų žiedai, ponios ir ponams. Žymiausių firmų Sterling ir Sidabro lėkštės, papuošalai ir šimtai kitų dovanų įvairiausiomis progoms.

Gerei žinomų firmų wrist laikrodžiai, vertės \$15.00 už \$5.95
Kišeniniai laikrodžiai, vertės \$3.00 už \$1.40

Wrist laikrodžių dirželiai, vertės \$5.00 už \$2.75
Wrist dirželiai laikrodžiams tiktai po 60 centų, pakeičiami belaukiant.

Vyriškas 14 karatų kišeninis laikrodis už \$24.00
Vyriškas 14 karatų kišeninis laikrodis už \$22.00

Moteriškas wrist laikrodis papuoštas akmenukais, 17 karatų, vertės \$40.00 už \$22.00
Elgin ir Bulova 15 akmenų wrist laikrodis už \$24.00

Laikrodis žadintuvas už \$1.29
Puiki rutuliuku rašanti plunksna už 59 centai

32 dalių sidabro komplektas, puikiai papuoštoje dėžėje, tiktai už \$19.00
6 šakutės ir 6 peiliai už \$2.25

Juožas Budrikas turi atstovybes Longines-Wittnauer, Elgin ir Bulova laikrodžių.

Rogers 1847 ir Community sidabro prekes.

Keepsake deimantai ir briliantai. 50 dalių pietum komplektas 50% nuolaidos, už \$6.95
Sveicariškos pudrai dėžė su muzika, tiktai \$2.00

Brangenybės išmokėjimui pas Budriką, 3241 So. Halsted Gatvėje. 3241 SO. HALSTED GATVĖJE

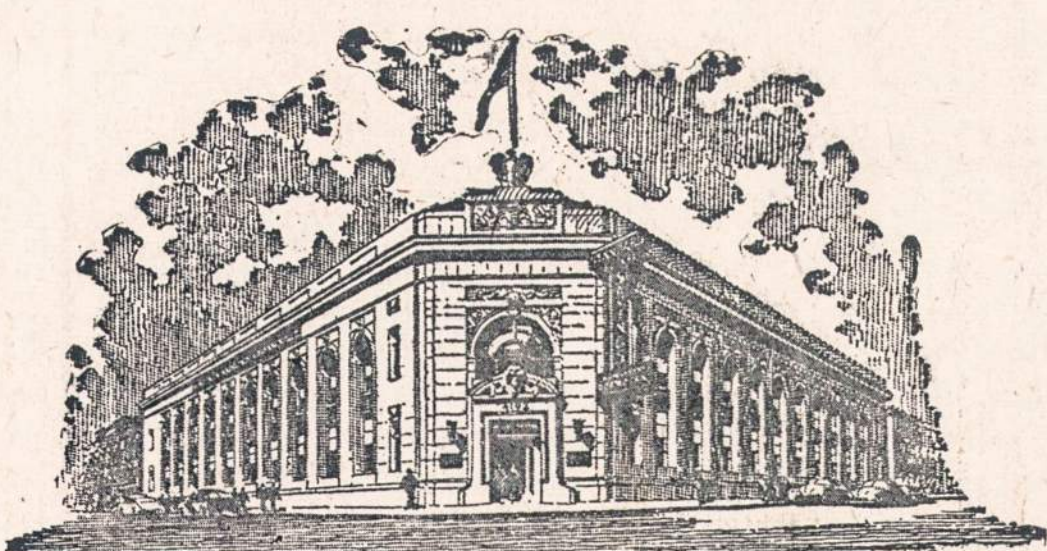
Prekyba atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais vakare, kitomis dienomis iki 6 valandos vakaro.

"NAUJENOS"—NEISSEMIAMAS ŽINYNO IR ISMIENTIES ŠALTINIS. SKAITYKITE JAS IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI IR PLATINTI

Taupyk Saugiai ir su Geru Uždarbiu

Turtas \$25,000,000. Atsargos fondas \$2,400,000.

Stipriausia Taupymo Įstaiga Amerikoje.

Standard Federal Building.

Standard Federal Savings

4192 Archer Avenue, Brighton Park, Chicago 32, Illinois.

JUSTIN MACKIEWICH, PRESIDENT IR MGR.
TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141.

Narys Federal Savings and Loan Ins. Corp.

NAUJIENOS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Publ. Co., Inc.
1739 South Hasted Street, Chicago 8, Ill. Phone CA nal 6-8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$7.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$9.00 per year in Chicago
4 cents per copy

Užsakymo kaina:
Chicagoje — paštu: \$9.00
Metams _____ \$9.00
Pusei metų _____ 4.50
Trims mėnesiams _____ 2.25
Vienam mėnesiui _____ .90
Chicagoje per išsiuntimą:
Viena kopija _____ 4c
Savaitė _____ 25c
Mėnesiui _____ .90

Jungtinės Valstybės, ne Chicagoje:
Metams _____ \$7.00
Pusei metų _____ 3.50
Trims mėnesiams _____ 2.00

Užsieniuose:
Metams _____ \$10.00
Pusei metų _____ 5.50
Trims mėnesiams _____ 3.00
Naujienos eina kasdien išskiriant sekmdienius, Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Hasted Street, Chicago 8, Ill. Tel. CANal 6-8500.
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Jungtinės Valstybės Nepralaimės

Spaudos konferencijoje, ketvirtadienį, prezidentas Trumanas pasakė, kad Jungtinės Valstybės dar niekad nėra pralaimėjusios karo ir nepralaimės šį kartą, Korėjoje.

Amerikiečiams nesisekė pirmuose mūšiuose Korėjoje, kadangi jiems teko kovoti prieš 10 arba 20 kartų skaitlingesnę ir geriau apginkluotą priešą. Bet tai dar tikrai kovos pradžia. Tie, kurie šiandien džiaugiasi ir triumfoja, ims kalbėti visai kitaip, kai frontą pasieks stambesnės amerikiečių jėgos.

Paskutinį žodį Korėjos kare tars ne tie, kurie ji pradėjo.

Ar Sustos Prie 38 Paralelės?

Jungtinės Valstybės pasiuntė į Korėją savo ginkluotą jėgą ne užkariavimo tikslu, o tik norėdamos padėti Korėjos Respublikai atsigtinti nuo komunistinių agresorių, įsiveržusių į jos žemę. Todėl pradžioje buvo skelbiama, kad amerikiečių uždavinys esąs tiksliai išvyti komunistų armiją iš pietinės Korėjos, kurios teritoriją skiria nuo šiaurinės to pusiasalio dalies 38-ji Paralelė.

Tai būtų tvarkoje, jeigu šiaurės korėjiečių agresija būtų palietusi tiksliai pasienio sritį. Bet jie aiškiai siekia užkariauti visą kraštą ir veda tikrą karą. Klausimas todėl dabar eina jau ne apie sienos atstatymą tarp šiaurinės ir pietinės Korėjos dalių. Agresorius, kuris kėsina visą kraštą įsiveržęs į sietimos teritorijos, bet turi būti nuginkluotas ir pašalintas iš valdžios, kaip kad buvo padaryta su Vokietijos naciais.

Kai laikraščio reporteriai ketvirtadienį paklausė prez. Trumaną, ar Amerikos kariuomenė, išvijusi komunistus iš pietinės Korėjos, sustos prie 38-ios Paralelės, jisai atsakė, kad jisai nutars, kai tas reikals ateis. Iš tikrųjų būtų visai neprotinga iš Amerikos valdžios pusės suriši sau rankas, iš anksto prižadant nekludyti agresorių jų namuose.

Tarptautiniu atžvilgiu, Amerikos veiksmai Korėjoje yra "policijos akcija". Bet juk ir policija nepaliauja veikusi, kai banditas ima bėgti, palikęs savo auką: ji stengiasi jį pagauti ir "sulikviduoti". Taip turės būti pasielgta ir su šiaurės korėjiečiais. Visa Korėja turės būti apvalyta nuo komunistų ir suvienyta nepriklausomos demokratinės respublikos rėmuose.

Indija Palanki Vakarams

Indijos valdžia pareiškė pritarimą Jungtinių Tautų rezoliucijai, pasmerkiančiai šiaurės korėjiečius, kaip agresorius, bet ji dar vis nori būti neutrali kovoje tarp Rytų ir Vakarų. Premjeras Jawaharlal Nehru pasiuntė lai-

šką Maskvai ir Washingtonui, ragindamas Sovietų Sąjungą ir Jungtines Valstybes ieškoti kelio Korėjos konfliktui likviduoti taikingu būdu su JT Saugumo Tarybos pagalba.

Indijos simpatijos yra neabejotinai Vakarų pusėje, bet ji bijo, kad kovos Korėjoje gali išsivystyti į pasaulio karą. Tada Indijai būtų sunku išvengti dalyvavimo kare, o ji jaučiasi silpna, dar nesutvarkiusi savo reikalų krašto viduje ir neturtinga. Karas sutrukdytų visą jos atsistatymo darbą.

Ne visi Indijos politikos vadai su tokiu nusistatymu sutinka. Todėl premjeras Nehru šaukia parlamentą Korėjos klausimui ir tarptautinei padėčiai apsvarstyti. Jo partija, Indijos Tautinis Kongresas, veikiausia, parems jo "neutralią" politiką. Bet Indijos socialistų partija, kuri savo organizacijos stiprumu ir narių skaičiumi yra antra po Kongreso partijos, reikalauja, kad valdžia nesėdėtų "ant tvoros", o energingai vykdytų Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos nutarimą. Pačioje Kongreso partijoje yra grupė veikėjų, kurie nori, kad Indija stotų į talką vakarinėms tautoms Korėjos klausimu.

Parlamentas susirinks liepos 31 d. Tada ir valdžiai ir atstovams bus aiškiau, kurį kelią pasirinkti. Iš anksto galima pasakyti tikrai, kad Indija nepasuks agresorių pusėn.

APŽVALGA

RENGIASI DEPORTUOTI KOMUNISTŲ

Imigracijos vyriausybė liepos 10 d. suėmė žydų komunistų dienraščio "Morning Freiheit" Chicagos skyriaus redaktorių ir agentą M. Resnikoff, kuris, matyt, yra nepilietis, nors išgyveno Jungtinėse Valstybėse 47 metus. Jam yra išskelta deportacijos byla. Užsistatęs \$5,000 kauciją, jisai išėjo iš kalėjimo.

Tai jau šeštas komunistų redaktorių nepilietis, patekęs į panašią bėdą. Tame skaičiuje yra ir "Vilnės" redaktorių V. Andrusis.

Komunistų spauda rėkia, kad valdžia juos "persekioja" už jų politines nuomones ir "pažangų" veikimą. Bet ji pati aiškiai parodo, kad čia dalykas visai kitas.

Dabar, kada Amerikos kariuomenė lieja savo kraują, stengdamiesi sulaukyti šiaurės korėjiečių agresiją, kurią pasmerkę Jungtinių Tautų Saugumo Taryba, tai komunistų spauda puola Amerikos valdžią dėl Korėjos karo ir stengiasi padėti agresoriams, agituodama neva už "taiką". Čia jau ne "politinė nuomonė", o išdaviški darbas.

AMERIKOS KOMUNISTAI REMIA AGRE-SORIUS

Amerikos komunistų partijos sekretoriatas paskelbė pareiškimą Korėjos konflikto klausimu, kurį pasirašė Wm. Z. Foster, Guss Hall, Henry Winston ir John Williamson. Pareiškimą idėjo "Daily Wor-

ker" ir, išvertus į lietuvių kalbą, persipausdino "Laisvė" (liepos 13 d.).

Komunistų pareiškime sakoma, kad šiaurės korėjiečių įsiveržimas į pietinę Korėją tai "visos Korėjos patriotinė žmonių kova"; o Amerikos pastangos apginti pietinę Korėją tai "Wall Stryto intervencija", kurios tikslas esąs "išplėsti karą prieš Korėjos žmones ir plačią militarinę agresiją prieš visus spalvuotus žmones Azijoje ir Ramiajame Vandenynė".

Vadinasi, šiaurės korėjiečiai, kurie pradėjo šį karą, "patriotai"; o amerikiečiai, kurie stengiasi padėti užpultai Korėjos Respublikai, — užpuolikai ir spalvuotųjų žmonių prieštari Azijoje ir Pacifike!

Komunistų partijos viršininkai, toliau, šaukia taiką mylinčius žmones prie "suvienyto masinio protesto", ir sako:

"Per savo atstovybę ir laikraščius reikia reikalauti, kad Kongresas atšauktų drafto (vyrų ėmimo į kariuomenę) — "N. Red.) įstatymą ir ištrauktų Amerikos armiją, oro ir laivyno jėgas iš Korėjos, Formozos ir Tolimųjų Rytų."

Jeigu komunistai būtų nuosirdūs taikos šalininkai, tai jų propaganda prieš karą turėtų šioki toki pagrindą. Bet savo atsišaukime jie aiškiai pasisako už vieną kariaujančią pusę — ir kaip tik už tą, kuri karą pradėjo.

Jie remia karo agresorius! Komunistai ne tiklatai giria šiaurės korėjiečius, vadindami jų banditišką žygį "patrioti-

KALBOS DALYKAI

REDAGUOJA DR. P. JONIKAS

Mirusiųjų miesto dokumentai

Vieną sekmadienį gavęs tarpą, aplankiau Lietuvių Tautines Kapines.

Šiaip kapinių aptvarkymas daro gerą įspūdį. Bet to negalima pasakyti apie paminklų antraštas, kuriuose pasigendame kultūrinės rankos. Atrodo, kad lietuvių kalbos gramatikai su rašyba dar sunku įeiti pro šio mirusiųjų miesto vartus.

Kapų paminklų antrašai — margų margiausi, dažniausiai netaisyklingi, įvairiaip iškraipyti.

Pirmiausia man rūpėjo pavardės, užrašytos ant kapinių paminklų. Nemaža tų paminklų apvaikščiojau ir įsižiūrėjau.

Dalis pavardžių yra nelietuviškos, bent iš jų parašymo sprendžiant: Schmidt, Schwager, Bogden. Gal tai švėitimačiai arba ir lietuviai savo pavardes pasikeitė, susisvetimėję.

Susvetimintų, savaip pakreiptų pavardžių, kaip ir gyvenime, randame nemažai kaltų ir antkapiuose. Daliai tokių pavardžių tik atmes-tos galūnės, kaip Paulauski, Mikulski. Žinoma, ir su galūne -s šitokios pavardės nėra grynai lietuviškos; bet vis dėlto linksniuojamosios galūnės buvimas yra būdinga ir būtinai lietuvių kalbos žymė. Tai ir patys amerikiečiai jaučia.

Kai mano palydovas senas amerikietis paklausė gimines, stovinius prie Mikulski antkapio, ar gerai esanti pavardė parašyta, jie tuoj atsakė, kad ne, nes vienos raidės trūksta. Toks pavardės galūnės nukandimas ypač keistas tada, kada šiaip pavardė rašoma grynai lietuviška rašyba, pvz. Januševič. Nei anglas, nei lenkas, nei vokiecis, nei daugelis kitų tautų nerašys š, č, nors tokia pavarde ir vadintųsi. Nebent taip rašytųsi čekas, slovakas. Bet čia, žinoma, tėra Januševičius, tik, nusileidžiant svetimam tarimui, parašytas be galūnės.

Yra ir kitokių lietuviškų pavardžių iškraipymų: Mozeika (o ant kito antkapo jau visai taisykliai: Mažeika), Loucius (žinoma, tai tėra Laučius; nebent tarmiškai sakytume Loucius), Norvillo. Pastaroji lytis lietuviškai tėra Norvila ar Norvilas (tai grynai lietuviška pavardė); sulenkėjusieji rašydavo Norvillo. Kokia jau rašyba bebūtų Norvillo, tiesiog nei suvokti negali. Leppa irgi tebus "pataisytas" Liepa.

Randame ir gerokai pakeistų, vadinamųjų "trumpintinių" pavardžių. Štai stovime ties Turner antkapio. Mano palydovas kreipiasi į prie to kapo trūšančią moteriškę. Pasirodo, kad tai lietuvis, mirusiojo žmona. Klausiam, ar vyras bus ne lietuvis buvęs. Kaipgi, lietuvis. Žmona papasakoja, kad jo pavardė buvusi Tarnauskas (ar Tornauskas). Bet imantis po-

piarius, bene 1919 metais, jį užrašė Turner: mat, kaip žmona paaikšino, per daug buvę pavardėje raidžių...

Gera dalis pavardžių užrašyta čia, Amerikoje, nereta darytine rašyba. Kai kur tas darykmas atsiradęs dėl paprasto menko raštin-gumo, pvz. Tamalunas (turi būti Tamaliūnas), Tamašius (t. b. Tamašiūnas).

Kita, mano galva, rodanti kultūrinį nevaly-vumą rašybos darymo rūšis kyla iš to, kad vietomis nevartojami specialūs lietuviškieji raidžių ženklai (raidės su diakritiniais ženklais). Todėl vietoj ž, č, š, č, e atsiranda z, c, s, e, kurios mūsų kalboje, žinoma, jau ką kita reiškia, pvz. Azukas (iš tikrųjų turi būti Ažukas), Plunge (t. b. Plungė), Zimancius (t. b. Žyman-čius), Rukstala (t. b. Rūkštala, t. y. bendrine kalba Rūkštelė). Aiškus užrašytojų nerūpestin-gumas kyšo iš tokių pavardžių, kur tik pusiau tepajęta sudėti diakritiniai ženklai, kaip Mi-lasevičius: vadinasi, š dar parašė, bet č jau nebeįėjė...

Galima rasti ir "istorinės", dar "Aušros" lai-ku rašybos pavyzdžių: Szimas, Waparnickas, Shileika, Norvaiszas.

Kiti lietuviškąją rašybą mėgina pataisyti ne-lietuviškos "raidžių verles" rašmenimis, kaip Yurėnas, matyt, bijant, kad J nebūtų tariamas kaip dz. Be didelio reikalo: viena, ir kitus rašmenis anglas čia gali savaip skaityti; o an-trai, ir amerikoniškųjų bei angliškųjų pavar-džių tarimas iš vienos rašybos dar nėra atpa-žįstamas.

Žinoma, jau labai keistai atrodo visai sve-tima lietuvių pavardžių rašyba, kaip Radavi-če (suprask, Radavičia, t. y. bendrine kalba Radavičius, kaip taisykliai ant kito pamink-lo ir užrašyta), arba — jau ir pačia pavar-dės galūne prie svetimųjų taikantis — Klima-uwicz, Kazinskij, Tarasiewicz (greičiausia, tai Taraškevičius).

Panašų sudarkymų matome ir šiaip pamink-lų antraščių tekste.

Kiek mačiau, ir kitose lietuvių kapinėse už-rašai panašūs.

Kapinių administracijai reikėtų antrašus pri-žiūrėti, kad būsimoms kartoms, bet ir dabar gyvenantiems šitie kapinių miesto doku-mentai neludytų paminklų statytojų kultūri-nio nevalybumo.

Kiek girdėti, dabar Lietuvių Tautinių Kapi-nių raštinė be savo leidimo neduodanti dėti paminklų antraščių. Šios priežiūros tikslas tu-rėtų būti įvesti ir taisyklings antkapų antra-šus, kurių nedidelė dalis ir dabar rodo pamink-lo statytojų rūpestingumą bei kultūringumą.

Trauks teisman uni-jos pareigūnus

CANBERRA, Australija. — Australijos vyriausybė nutarė traukti teisman jūrininkų uni-jos pareigūnus, uždraudusius unijos nariams pakrauti lai-vus, vežančius ginklus ir karo medžiagą į Korėją.

Šios unijos vadovybėje yra didokas komunistų skaičius. Jie, visai neatsižvelgę narių, uždraudė jūrininkams krauti karo medžiagą ir laivų ir vež-ti ją į Korėją. Didelė Australijos jūrininkų

dauguma nepritaria šiam nu-tarimui. Įsakymą davusieji pa-reigūnai dabar turės aiškintis teisme.

—Korėjos komunistai skel-bia, kad Pyongyang belaisvių stovykloje yra 114 amerikiečių. Jie pasižada žmoniškai su jais elgtis.

—Krašto apsaugos departa-mento atstovas pareiškė, kad vakar buvo užmuštas tik vienas JAV karys ir tiksliai 20 sužeistų, nedingo nė vienas. Pranešimai apie didelius JAV nuostolius yra netikslūs.

LIETUVISKIEJI PROTESTANTŲ GIESMYNAI

Rašo PROF. VACLOVAS BIRZISKA

(Tęsinys)

Kai kurios bibliografinės mini ir 1707 m. giesmyno leidimą su 542 giesmėmis. Bet tai informacija pirmas pateikęs K. Estreichers (jį ir aš buvau pakartojęs savo "Lietuviškoje Bibliografijoje" I d., bet jau čia pat tai buvo atitaisyta) supainiojo čia 1753 m. leidi-mą, kuriame pirmą kartą atsirado toks didelis gies-mių skaičius. Bet tikras sekantis leidimas pasirodė tik 1732 m., pavadintas *Iš naujo perveizetos ir pa-gerintos Giesmių Knogos*, ir tas vardas lietuviškie-siems giesmynams pasiliko iš šimtų metų, nors jie tik kas keliasdešimt metų tebuvo iš naujo perredaguojami ir pertvarkomi. 1732 m. leidimas bu-vo išleistas vyskupo Jono Jokūbo Kvanto (Quandt) (gimęs 1686 III 27 ir miręs 1772 I 17) paliepi-mu, ir dėl to vadinamas Kvanto giesmynu, nors pats Kvan-tas tedavė čia prakalbą, ir tai, gal būti, ne jo paties rašyta, tik jo pasirašyta: faktiškai redagavo Mielkie-mio, Encūnu, pagaliau Įsručio kunigas Jonas Beren-tas (Behrendt) (gimęs 1667 I 18 ir miręs 1737 IV 14). Berentas giesmių skaičių pakėlė visu šimtu, kurių pusę parašė Papelkių kunigas Adomas Pridikis Ši-melpenigis III (Schimmelpennig) (gimęs 1699 VII 25 ir miręs 1737 XI 22), 22 giesmes davė Didlaukių ku-

nigas Pabijonas Ulrikis Glozeris (Glaser) (gimęs 1688 II 17 ir miręs 1747 XI 17). Kitos imtos iš to paties Pri-drikio Zygimanto Susterio, kuris paruošė ir 1705 m. leidimą, iš Katyčių ir Kaukėnų kunigo Jono Berendo (Behrend) (gimęs 1691 X 28 ir miręs 1749 X 1), Salavos kunigo Kristijono Stimerio (gimęs 1676 VII 22 ir miręs 1750 m.), Valtėrkio kunigo Pilypo Ruigio (Ruhigo) (gimęs 1675 III 31 ir miręs 1749 IV 6), Rusnės kunigo Jono Jokūbo Sperberio (gimu-sio 1679 V 6 ir miręs 1741 V 2). Nors lietuviškoje prakalboje Berentas, o vokiškoje Kvantas smarkiai išpeikė visus senesnius leidimus, neišskiriant nei Kleino, tačiau šiame leidime klaidų ir netikslumų bu-vo net daug daugiau negu senesniuose leidimuose, ir Ostermejeris, rūpestingai tas klaidas suregistravęs, priėjo išvada, kad 1732 m. leidimas visai neteisingai buvo oficialiai pavadintas pagerintu.

Šis septintasis giesmyno leidimas, nors už senes-niuosius ir blogesnis, vis dėlto ligi 1751 m. be kokių pakeitimų buvo dar šešis kartus išspausdintas: 1735, 1738, 1740, 1745, 1748 ir 1751 m. Šiuos leidimus spaus-dino konsistorija ir, nuolatos jų pareikalavimui didė-jant, galėjo iš jų turėti ir gero pelno, kai senieji lei-dimai, kurių spausdinta labai mažas egzempliorių skaičius, duodavo tik nuostolius.

Kartojamam be atmainų ir be naujos redakcijos, šiam giesmynui atsirado ir konkurentas, iššauktas bendro nepasitenkinimo oficialiniais leidimais ne tik lietuvių, bet ir vokiečių kunigų tarpe. Jau 1704 m. Hallės našlaičių prieglaudos direktorius Freylinghaus-senas išleido naują vokišką giesmynėlį "Geist reiches

Gesangbuch", o 1714 m. kitą "Neues Geist reiche Gesangbuch", kurie ligi 1733 m. susilaukė dvidešimties leidimų ir rado bendrą pritarimą, iššaukusį ir elgę jo perdirbimu — Rogallio ir kitų. Studijuojantieji Hal-lės lietuvių seminare lietuvių, susipažinę su tais gies-mynais, nusistatė, greta kitų lietuviškų darbų, išleis-ti ir naują giesmyną, paremtą daugiausia Freyling-haussenu. Jų paragintas Kvanto giesmyno bendradar-bis Pabijonas Ulrikas Glozeris, jau 1732 m. paruošęs rankraščiu likusį "Namu Szuiles ir Baznyczos Pamok-slą", kurio tekste tarp kito kito įterpė ir šimtą giesmių, paruošė naują giesmyną *Kelos nobaznos Giesmes*, iš-spausdintą Hallėje 1736 m. Į šį giesmyną įdėta tik 80 giesmių, kurių 78 išvertė pats Glozeris, o dvi kitas 1732 m. giesmyno bendradarbis Jonas Berentas, ne-retai painiojamas su 1732 m. giesmyno redaktoriumi Jonu Berentu. Nors šis giesmynas buvo penkis kar-tus mažesnis už Kvanto-Berento giesmyną ir dėl to negalėjo jo atstoti oficialiose bažnytinėse pamaldose, bet savo turiniu jis oficialinį žymiai papildė. Kita ver-tus, šio giesmyno giesmės nebuvo oficialiai pasmerk-tos, ir dėl to jos pradėtos vartoti ir bažnyčiose greta oficialinių giesmių; kunigai į Glozerio-Berento gies-myną pradėjo žiūrėti kaip į antrą oficialinį. Pirmą leidi-mą išpardavus, 1738 m. buvo išleistas jo antras leidi-mas jau su 100 giesmių, 1740 m. trečias su 123 giesmėmis; papildomosios giesmės buvo vėrčiamos iš Freylinghauseno ir Rogallio, iš dalies ir iš kitų šalti-nių. Ketvirtasis leidimas pasirodė 1750 m. Tačiau kal-bos požiūriu šis naujasis giesmynėlis stovėjo daug žė-miau už oficialinį.

Glozerio giesmynui įėjus į oficialinę apyvartą, ki-

lo mintis jį sujungti su oficialiniu giesmynu. Šis darbas buvo pavestas Adomui Pridikui *Šimelpeni-giui III*, kuris jau ir 1732 m. Kvanto-Berento giesm-yui davė apie 50 giesmių ir buvo žinomas ir kitais sa-vo literatūriniais darbais. Jo ištaisytos ir naujai per-tvarkytos *Pagerintos Giesmių Knogos* 1753 m. buvo iš-spausdintos Hartungo spaustuveje ir, sujungusios da-bar du giesmynus, iš viso turėjo 542 giesmes. Glozė-rio giesmynas, papildytas dar 152 Šimelpenigio gies-mėmis, sudarė antrą bendrojo giesmyno dalį. Be to, šiam giesmynui 16 naujų giesmių davė Mielkiemio kunigas Petras Gollibas *Milkė* (gimęs apie 1692 m. ir miręs 1753 VI 9) ir tris giesmes Narkyčių kunigas Pri-drikis Kristupas *Rabė* (gimęs 1669 II 20 ir miręs 1720 IV 23); pastarojo giesmės paimtos iš jo išlikusio rank-raščio. Jungiant į vieną du įvairius darbus, daug kur buvo pakeista, tiek pirmosios, tiek antrosios dalies giesmių tvarka ir giesmių turinys bei forma. Litera-tūros požiūriu šis giesmynas stovėjo daug aukščiau už visus senesnius, bet ir jis vėlesnių giesmynų lei-dėjų buvo peikiamas, nors jie patys nieko geresnio nesugebėjo duoti. Giesmių skaičiumi šis lietuviškasis giesmynas gerokai prašoko net oficialinį vokiškąjį giesmyną, kuriame iš viso tebuvo 441 giesmė. Abudu giesmynu sujungus į vieną, Glozerio giesmynėlis dau-giau nebebuvo kartojamas, o naujasis jungtinis gies-mynas be pakeitimų buvo perspausdintas dar pen-kis kartus: 1757, 1763, 1773, 1776 ir net 1792 m., nors pastarasis pasirodė tada, kada jau visą dešimtį metų buvo žinomas kitas giesmynas konkurentas.

(Bus daugiau)

JAUNIMO ŠOKIAI SU EUROPIETIŠKA MUZIKA

Kiekviena penktadieni-šeštadieni-sekmadieni • Tremtiniu Namuose, 2244 W. 23rd Pl., Chicago 8

Pradžia 8 val. vak.—Ižanga 50c.—Susirinkimams, pobūviams, vestuvėms rezervuokite didžiąją ar dvi mažesnes sales TREMTINIŲ NAMUOSE.

Tel. Virginia 7-8711.

A. BRASISKIS

D-RO K. GRINIAUS ANEKDOTAS

Dr. K. Grinius mėgdavo anekdotus ir kai kada pats juos pasakodavo. Vieną iš tokių anekdotų noriu čia prisiminti. Šį anekdotą Dr. K. Grinius mėgdavo pasakoti tiems, kas buvo nepatenkintas savo būkle.

Marijampolėje buvo senas, blednas žydešis vardu Joselis. Jis gyveno primiestyje, turėjo seną sūliuziją grįčia su išdužytai ir skudurais užkištais langais. Senis žydešis važinėdavo po kaimą su skudurais ir šiaip taip vertėsi. Jo žmona Sorė buvo jau apysenė moteris, suvargusi nuo darbo. Grįčia buvo nedidelė, ankšta ir viduje buvo labai neįjauku.

Vieną syk žydelio žmona sako savo vyrui Joseliui:

— Josel, eik pas rabi ir paklausk patarimo, kaip padaryti gyvenimą patogesnį, geresnį. Taip jau negerai, neįjauku ir ankšta, o rabi turi žinoti.

Joselis, išklausęs savo žmonos patarimo, užsimetė švarką ir bėga į miestą pas rabiną.

— Rabi, rabi, sakyk man, kaip man pagerinti savo gyvenimą. Man sunku gyventi, ankšta, negerai, — pasakoja Joselis.

— Josel, pasakyk man, ką tu turi iš gyvulių? — klausia rabinas.

— Aš, — sako Joselis, — turiu šunį, ožką, karvę ir arkli.

— O tai gerai, — atsako rabinas. — Paimk šunį su būda ir įnešk į savo stubą. O po savaitės ateik.

— Gerai, — atsako Joselis.

Bėga jis namo ir, nieko nesakęs savo Sorėi, — įtraukia šunį su būda ir grįčia. Sorė pyksta, bet rabinas pasakė, — šventa, reik pildyti.

Taip praėjo savaitė. Šuo loja naktimis ir neduoda seimininkams miegoti. Bet kenčia jie. Po savaitės Joselis bėga pas rabiną, ką gi toliau reik daryti. Rabinas, išklausęs Joselio prašymą, pataria jam namo parėjęs įvesti ožką į stubą.

Rabinas pasakė — šventa, reik pildyti jo patarimus. Namą parėjęs Joselis atsivedė į stubą ožką. Šuo naktimis loja, miegoti neduoda, o ožka bliauja ir stubą teršia. Ką gi darysi — reik kentėti.

Savaitė praėjo, Joselis bėga pas rabiną tolimiesnio patarimo.

— Rabi, Sorė skundžiasi, kad dar blogiau nei pirma buvo, — sako Joselis.

— O tai gerai, Joseli, dabar namo parėjęs įsivesk į stubą karvę ir po savaitės ateik prašyti.

Joselis nieko nežinodamas parėjęs namo šventai pildo rabino įsakymus. O Sorė ruošiasi jau jį mušti. Bet Sorė turi tylėti — rabino įsakymas.

— Na, kaip Josel, — klausia rabinas Joselį po savaitės.

— Bloga, rabi, labai bloga, visai ankšta pasidarė — sako Joselis, barzdą krapštinėdamas.

— Dar turi, rodos, arkli? — sako rabinas. — Įsivesk ir jį ir po savaitės ateik pasakyti.

Joselis pasikrapščiavo pakaušį, norėjęs rabiną nepaklausyti, bet kaip jo nepaklausysi, jei šventas žmogus, razumna galva sako, tai reik jo klausyti.

Joselis parėjęs namo vykdė rabino patarimus, veda arkli stubon. Sorė šaukia gevalt, bet įsakymas pasilieka įsakymu.

Šuo loja, ožka bliauja, karvė mūkia, kai kada nusibliauja, o arklys bando žvengti ir labai užpaskudina stubą. Joselis liepia Sorėi tylėti ir laukti savaitės galo. Vėl reikės eiti pas rabiną tolimiesnio patarimo klausyti. Galop Sorė neiškentė, — apkūlė Joselį su šluota ir greičiau išvarė pas rabiną. Bėga Joselis pas rabiną, o rabinas skaito didelę knygą. Pamatęs Joselį, klausia:

— Ko, Joseli, atėjai?

— O rabi, koks patarimas, kad pasidarė visai neįmanoma gyventi. Sorė mane sumušė, stuboje ankšta, nėra kur pasidėti. — aimanuoja Joselis.

— Josel, nusiramink, pareik namo ir išvesk arkli laukan. Vėl ateik po savaitės pasakyti man.

Joselis greitai parbėgo namo ir išvedė lauk iš stubos arkli.

Po savaitės bėga Joselis pas rabiną.

— Ką, Josel, pasakysi, — klausia rabinas.

— O, rabi! — sušuko Joselis, — jau stuboje daugiau vietos ir pasisukti galima.

— Taigi, dabar išvesk karvę — sako rabinas ir po savaitės ateik pasakyti. Joselis parbėgęs beveik be kvapo greitai išvedė karvę. Stuboje jau pasidarė erdviau.

Po savaitės Joselis bėga pas rabiną gauti tolimiesnio patarimo. Rabi liepia išvesti ožką ir vėl ateiti. Taip Joselis ir padarė. Stuboje jau vsiai erdvi, laisva, nėra tos smarvės. Joselis bėga pas rabiną vėl klausyti patarimo. Rabinas sako:

— Dabar išvaryk šunį ir ateik po savaitės.

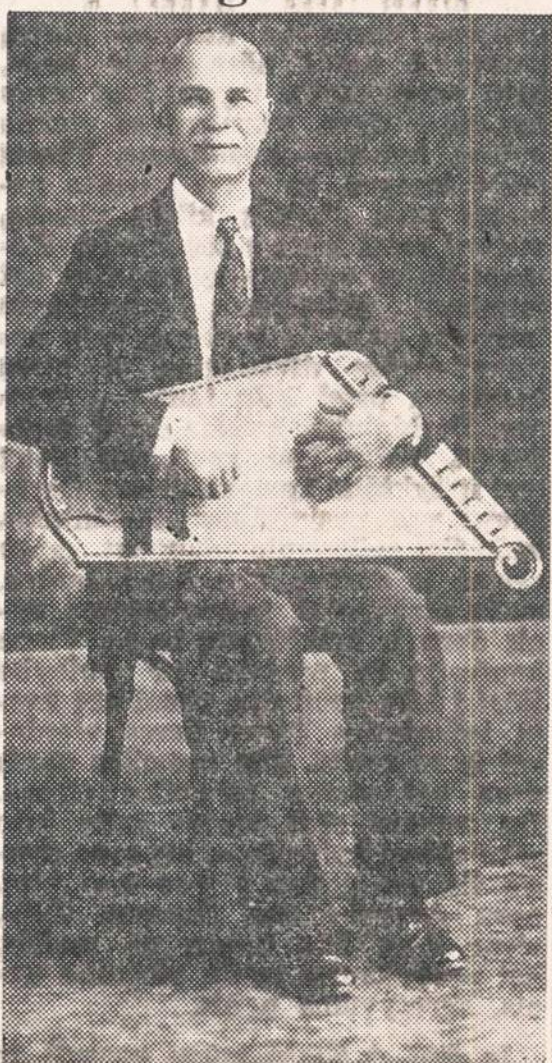
Joselis taip ir padarė, kaip patarė rabinas. Sorė pasidarė meilesnė, geresnė ir netokia pikta. Po savaitės bėga Joselis pas rabiną.

— Na kaip dabar, Josel, gerai gyventi? — klausia rabinas.

— O, gerai, rabi, labai gerai. — sako Joselis. Ir Sorė patenkinta, ir aš patenkinta, gyvenk ir norėk. Tikrai, rabi, turi Saliamono galvą. Rojus, o ne gyvenimas.

Joselis padėkojo rabinui už jo gerą patarimą ir juodu su Sorė buvo laimingi, atlikę rabino patarimus ir buvo gyvenimu patenkinti.

Brangi dovana

Baltimorietis
VINCAS LITVAITIS

Jo padirbtos kanklės dabar
Čikagoje

Atsimenu, kaip mano mamytė mums, vaikams, sakydavo, kad jeigu tikrai nuosirdžiai ko trokšti, tai laikui bėgant troškimas išsipildys.

Eilę metų troškau turėti kanklės. Matyti, mano troškimas buvo taip gilus, kad jį pajutė net už tūkstančio mylių gyvenęs dailės mėgėjas.

Visa tai įvyko toje nuo seniai lietuvių gyvenamoje Baltimorėje, kurioje lankiausi SLA seimo proga.

Zmogus susipažįsti ir įsigyti draugų įvairiais būdais. Einant kai kurias visuomenines pareigas, man tenka susirašinėti su lietuviu visur. Besirašinėjant dažnai jauti tokį prisirišimą prie žmogaus, kad, rodos, jį visuomet pažinai, nors niekuomet nematei.

Taip buvo su senais baltimorietiais J. ir T. Matuliais, kurie ir V. Litvaičiui. Malonios bičiulės Julės Rastenienės pristatytą ponams Matuliams ir Litvaičiui, jaučiausi, besisveikinanti su ilgų metų draugais.

Čia koncerto svetainėje nebuvo progos ilgiau pašalbtėti, tad, seimui pasibaigus, prižadėjom atsilankyti pas Matulius. Nuvykom viso strys: torontietė Ona Indrelienė, pilsburgietė Gertrūda Dargienė ir šių žodžių rašytoja. Buvome itin nuosirdžiai priimtos ir gausiai vaišinamos. Besikalbant, be-

sidalinant mintimis, tas popietis greitai prabėgo. Laikas daug greičiau bėga, kai esi malonioj draugijoj.

Povakaris. Reikia atsiseikinti. Seimininkai kartu su Litvaičiu prašo įteikti labas dienas Dr. Grigaičiui, buvusiam baltimorietui Kaziui Liutkui ir kitiems draugams. Tuo tarpu nuo stalo paėmęs kanklės, Vincas Litvaitis padovanojo man. Labai susijaudinau. Gavus tokią brangią dovana, mano džiaugsmas nežinojo ribų. Ta dovana juo brangesnė, kad ją padirbo patysai dovanojojas Litvaitis. Ir tenka pripažinti, kad tai yra tikro meistrų darbas, ir kurį jis idėjo ne tik savo gabių rankų darbą, bet ir savo sielos dalį, nes jis yra nuosirdus dailės mėgėjas.

Šia proga noriu išreikšti giliausią padėką Vincui Litvaičiui už taip brangią man suteiktą dovana. Prižadu, kad, išmokusi, kanklės skambinti, pačią pirmąją dainą padainuosiu jam skirtąją. Jaučiausi labai laiminga, kad mano ilgų metų svajonė turėti kanklės įkūnėjo. Žodžiais sunku įvertinti tokia didelę dovana. Stengsiuos ateities darbais ją padaryti.

Ilgiausių metų jums, Vincai Litvaiči. Ačiū ponams Matuliams už jų draugiškumą ir vaišes. Daug laimės ir geros sveikatos jums visiems!

Nora Gugienė

STREIKUOS AUTOBUSAI

100 vairuotojų atstovaująs komitetas pranešė, jog Aurora, Elgin ir gretimas apylinkės aptarnaujantys autobusų linijos sekmadienį, liepos 23 d., pradėsiančios streiką. Tarnautojai reikalauja pridėti po 5 c. už valandą atlyginimo. Kompanija tesutinka pridėti 2 c.

OPERETĖS PARODOJE

Kas dieną Čikagos 1950 metų parodoje 2000 vietų teatre yra rodomos operetės. Iki šeštadienio jos statomos tokiomis valandomis: 1:30, 3:30, 7:30 ir 9:30 popiet. Tai operetės "The Merry Widow" ir "Of Thee 2 Sing".

Nuo sekmadienio bus statomos operetės tokiu laiku: 1:30, 3:30, 6:30 ir 8:30 val. po pietų. Vėliau bus rodomos ir kitos operetės.

KALBĖS ACHESONAS

Valstybės sekretorius Achesonas atskris į Čikagą, kur antradienį kalbės keliuose susirinkimuose. Jis darys pranešimą apie Korėjos įvykius Ligon International suvažiavime Čikagos stadione. Achesonas taip pat pasakys kalbą ir Commercial Club. Jo kalbą bus transliuojama ir WMAQ, WLS, WBBM radijo stočių 10 v. ryto ir 6 v. p. p.

NAŠLIŲ IR NAŠLIUKIŲ PIKNIKAS

— įvyks —

Sekmadienį, Liepos-July 16, 1950

LEPPOS DARŽE, 82nd ir Kean Ave.
(priešais Lietuvių Tautiškas kapines)

GROS BEN PAVIO ORKESTRAS

Programė dalyvaus EXMAINIERIŲ CHORAS

Bus skanių užkandžių ir gėrimų.

Visus kviečia atsilankyti RENGĖJAI.

LIETUVIŠKAS ROBAKAS

— įvyks —

TOM'S
BALTIC INN

Moderniškoje svetainėje (prie Lietuvių Auditorijos)

3129 So. Halsted St.

Liepos (July) 14, 15 ir 16 d. d.

vakare nuo 18 iki 3 val. nakties, Bridgeporte.

Puiki muzika, prie matoniškos šviesos

SMAGUS BALETAS, pagal svečių pageidavimą.

Visi gerimai numazintomis kainomis ir įvairūs užkandžiai.

MALONUS IR SVELNUS PATARNAVIMAS

GRAŽIŲ BAR - DAMU

pagal Amerikos ir Europos papročius.

VISUS KVIEČIAME Į LINKSMĄ ROBAKSO BALIŲ

Įėjimas nemokamas. Užprašo RENGĖJAI.

RCA VICTOR

"TEL-ENSEMBLE"

New Supply Just Received... Come in Today for Free Demonstration

On the basis of previous demand these superb "Tel-Ensembles" will be snapped up quick. So, we urge you to come in at once and order yours. Thrill to big, steady, clear pictures—as easy to tune in as your radio. Built-in antenna. Deep maroon finish cabinet. RCA VICTOR nuo \$159.50 iki \$695.00 Lengvais išmokėjimais

CONVENIENT TERMS
ASK US FOR COMPLETE DETAILS

BIG 12 1/2" EYE WITNESS
PICTURE TUBE

"BUY THE RCA VICTOR FACTORY SERVICE CONTRACT FOR COMPLETE TELEVISION ENJOYMENT"

"THE BEAUTIFUL TABLE IS INCLUDED IN THE PRICE!"

"NO WAITING FOR YOUR TEL-ENSEMBLE IF YOU ACT NOW!"

Jos. F. Budrik, Inc.

3241 South Halsted Street

Tel. CALumet 5-4591

Krautuvė atidaryta Pirmadienio ir Ketvirtadienio vakarais

PASITARKIME APIE

JUSŲ KARJERĄ
ir mašinėlės stenografiją
WEBSTER 9-6443
Klasės prasideda birželio 17
Chicago College of Commerce
318 S. MICHIGAN BLVD.

CHICAGO AVENUE DANTŲ LAB.

VELIAUSIOS PERMATOMOS
DANTIMS PLATES
Kiekvienas palengvinimas visiškam ir veikiam laboratorijos patarnavimui.
32 metų patyrimo plates dirbime.
1720 WEST CHICAGO AVENUE
CHICAGO 22, ILL.
Tel. CHesapeake 3-2926.
HARRY OUZOUNIAN

CONRAD FOTOGRAFA

Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškais užlaidais ir Hollywood šviesomis. DAPN garantuotas.
414 W. 63rd ST.
Tel. EN. 4-5833-40

Pas Budriką jus geriau nupirksite (baldus) rakandus. Čia rasite 40 įvairių žymiausių išdirbysčių, Kroehler, Pullman, Simmons, Sealy, Thayer, Lees, Armstrong, Lloyds, Rembrandt. Elektrikiniai šaldytuvai, Televizijos setai, Skalbiamos ir prosyimo mašinos, Siuvamos mašinos, Rašomosios mašinėlės, Jewelry ir kitkas.

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3241 SO. HALSTED STREET

Radio valanda leidžiama 21 metai iš WCFL 1,000 kil. stoties, sekmadieniais 5:30 iki 6:00 vakare, su dideliu orkestru ir žymiais dainininkais.

BEGALINĖ ŠAKNIS

Begalinė šaknis (Musk Roots) auga ir Lietuvoje, ir ten ją vadina begaline, nes niekas nėra suradęs jos galo. Prieš 200 metų lietuviai gydydavosi Begaline šaknimi nuo aziatškos choleros, nuo visokių karščiavimų, nuo vidurių uždegimų ir aliuosaviui surakinti ir neveiklų sanarių. Begalinė gera nuo visokių nervų ligų, nuo galūgės, nuo isterijų; kiti vartoja begalinę ir nuo nuomario ir paralizijos. Pasidaryk begalinės arbatos ir gerk. Prisiūnčiam į jūsų namus. Begalinės svaras \$7.00, už \$1.00 dvi uncijos.

ALEXANDER'S

414 West Broadway
South Boston 27, Mass.

SAVAITRAŠTIS

"ARGENTINOS
LIETUVIŲ
BALSAS"

U. S. A. metams kainuoja

Du doleriai

Galima išsirašyti per "Naujienas" arba tiesioginiai, adresuojant:

"A. L. Balsas"

Casilla de Correo 303,
Buenos Aires, Argentina.

SKAITYKIT IR KITUS RAGINKIT
SKAITYTI "NAUJENAS"

5—NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.—SESTADIENIS, LIEPOS 15, 1950

District Savings

SAUGI ir
PELNINGA
VIETA
Taupymui

Valdžia Apdraudžia
Taupymo Skaikaitas

Kiekviena taupymo skaikaita yra U. S. Valdžios agentūros apdrausta iki \$5,000.00. Taupyti galite kiek tik norite ir kada norite.

PELNINGAS DIVIDENDAS

Jūsų doleriai čia pakinkomi į darbą ir neša jums pelningą dividendą, kuris išmokamas kas šeši mėnesiai.

District Savings
AND LOAN ASSOCIATION

3236 So. Halsted Street
Phone: CALumet 5-4118

Jos. M. Moezris, Secretary

6—NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.—ŠEŠTADIENIS, LIEPOS 15, 1950

DĖL MAKSIMO GORKIO MIRTIES

Andrius Valuckas.

T. B. "Naujienose" palietė įdomų Maksim Gorkio mirties klausimą. Jo pagrindinė mintis teisinga, bet suklysta tvirtinant, kad Gorkis buvo Stalino likviduotas po Bucharino sušaudymo. Taip pat ne Jėžovas, bet Jagoda buvo nuteistas už Gorkio nuuodijimą.

Kova bolševikų partijoje, kaip ir kiekvienoje kitoje partijoje, buvo ir tebėra dabar. Demokratinėse partijose kova eina legaliu keliu, nekrūvinu balsavimu, o bolševikų partijoje opozicionieriai likviduojami nuodais, kulkomis ir netikėtai nelaimingais atsitikimais.

Leninui susirgus, Stalinas pradėjo organizuoti partiją partijoje. Generalinio sekretoriaus padėjimui pasinaudodamas, Stalinas mobilizavo savo šalininkus, kad pasidarytų bolševikų partijos tikrojo diktatorium. Tuo metu jis vienas buvo persilpnas ir ieškojo partijos draugų paramos.

Leninui sergant, 1923 m. vasario mėn. pabaigoje, Stalinas pasakė Trockiui, Zinovievui ir Kameneviui, kad Leniną jo prašė nuodų. Po šių žodžių sekusi Stalino šypsena pasakė daugiau už žodžius: nuuodijime Leniną ir pasidarykime jo įpėdiniais.

Leninas norėjo, kad krašte būtų griežta bolševikų partijos diktatūra, bet kad pačioj bolševikų partijoje būtų demokratija, kad bolševikų partijos metiniuose suvažiavimuose būtų kritikos ir žodžių laisvė, rinkimų laisvė. Sužinojęs apie Stalino tikrąsias nūras, Leninas nutraukė draugiškus ryšius su Stalinu ir parašė testamentą patardamas išmesti Staliną iš bolševikų vadovybės.

Su Zinovievo ir Kamenevo žinia Stalinas gauna iš vaistininio Jagoda nuodų ir nuuodija Leniną. Po to kurį laiką įsigali Zinovievo-Kamenevo-Stalino triumviratas. Trockis atsiškiria nuo jų, nors Kamenevas buvo vedęs Trockio seserį. Tas jų skirtumas nučia taip toli, kad Zinovievas reikalauja Trockio arešto.

Norėdamas susilpninti Zinovievo įtaką Leningrade, Stalinas skiria ten savo vaistinininku Kirovą, 1926 m. sausio mėn. Bet Stalinas nepasitiki ČEKA viršininku Dzeržinskiu ir šis netikėtai miršta 1926 m. liepos 20 dieną, keletą valandų po viešos kalbos. Įtariama, kad jį Stalinas taip pat nuuodijo Jagoda pagamintais vaistais.

Sustiprėjęs, Stalinas nori atskratyti Zinovievo ir Kamenevo draugystę. Jis susidraugauja su dešine opozicija, Bucharinu, Rykovu, Tomskiui, ir jų pagalba, 1927 m. lapkričio 12 d., Zinoviev, Kamenev, Trockis, Rokovskis, Smilga, Evdokimas, Murolov, Bakayer ir kt., išmesti iš bolševikų partijos. Didelę jų dalis rašo atgailas ir laikinai palieka nenubausti.

Bucharinas keliuose straipsniuose ir kalbose pasisako prieš Stalino norą sukolchozinti staugą bei prievarta Rusijos ūkininkus. 1928 m. spalio 13 d. Stalinas įspėja dešinę opoziciją. Bucharinas netenka redaktoriaus vietos.

Pradėta kova prieš dešinę

opoziciją leidžia Trockiui pasinaudoti proga ir vietinį ištrimimą, 1929 m., pakeisti į ištrimimą užsienin.

1929 m. gegužės 18 d. Rykov netenka ministerio pirmininko vietos. Ją laikinai užima Skrypnik, bet 1930 m. gruodžio 20 d. pakeičiamas akiai Stalinui ištikimu Molotovu. Skrypnik, 1933 m. liepos mėn. "miršta".

1929 m. birželio 2 d. Tomsky pašalinamas iš profesinių sąjungų pirmininko vietos. 1929 m. liepos 3 d. Bucharinas pavaro mas iš Komunistų Internacionalo pirmininko vietos. Tų pat metų lapkričio 10-17 jie išmesti iš partijos.

Senas Stalino draugas Jagoda pastatomas OGPU priekyje ir prasideda atsiskaitymas su asmeniniais priešais. Per provokatorių Nikolajevą Stalinas nužudo Leningrado apygardos viršininką Kirovą, 1934 m. gruodžio 1 d., nes Kirov nesugebėjo tyliai likviduoti kairiosios opozicijos vadų — Zinovievo ir Kamenevo.

1934 m. gruodžio 28-29 teisiami 14 Nikolajev bendradarbių ir jų bylos metu kaltė už Kirov nužudymą suverčiama kairiai opozicijai. Šie Stalino provokatoriai sušaudomi.

1935 m. sausio 15-16 dd. teisiami Zinoviev, Kamenev ir kt., viso 19 asmenų. Jie nubauti nedidelėmis kalėjimo bausmėmis.

1935 m. sausio 23 d. teisiami 12 Leningrado OGPU viršininkų, kad neapsaugojo Kirovą nuo pasikėsinimo, bet nubauti menkomis bausmėmis.

1935 m. balandžio mėn. Kamenev teisiamas antrą kartą ir gauna penkis metus kalėjimo.

Bet prieš asmenišką Stalino diktatūrą partijoje ir prieš provokacines bylas griežtai pasisako Maksim Gorkis. Stalino įsakymu Jagoda nuuodija seną žiovininką Maksimą Gorkį, ku-

NAUJIENŲ AGENTŲ TELEFONINIS
Gordon Dean, kurį prezidentas Truman paskyrė Atominės energijos komisijos pirmininku.

ris norėjo būtinai išvažiuoti užsienin, kad galėtų iškelti Stalino niekšybes. 1936 m. birželio 18 d. Maksim Gorki miršta.

Po Gorkio mirties seka kairiosios opozicijos likvidavimas. Kaip Kirov nužudymas sudarė Stalinui pagrindą likviduoti dešinę opoziciją partijoje, taip Gorkio mirtis vėliau buvo panaudota prieš dešinę opoziciją.

1936 m. rugpjūčio 19-24 dd. byla prieš 16 svarbesnių kairiosios opozicijos vadus (Zinoviev, Kamenev ir kt.). Juos sušaudė.

1937 m. sausio 23-30 dd. byla prieš 17 kitų kairių opozicionierių (Sokolnikov, Radek ir t. t.).

1937 m. vasario 18 d. Jagoda nuuodija Sergo Ordžonikidze. 1937 m. birželio 12 d. likviduojama kariuomenės opozicija — raudonasis maršalas Tuchachevskis su draugais. Tų pat metų gale dingsta Jenukidze.

Pagalios ateina eilė dešinei opozicijai. Kartu likviduojamas ir Jagoda, nes jis per daug žino. 1938 m. kovo 2-13 dd. teisiami 21 opozicionieriai iš dešinės (Bucharin, Rykov, Tomsky ir kt.). Naujas OGPU viršininkas Jėžov iškelia bylą prieš Jagodą, bet nuslepia tikrą Stalino rolę toj byloj, nes vienintelis žmogus SSSR, kuriam Gorkio mirtis buvo reikalinga, buvo Stalinas.

Maksim Gorki būdamas SSSR parašė eilę straipsnių apie literatūrą, kuriuose smarkiai barčė

bolševikišką nemoksiškumą ir nevykusį bandymą literatūrą panaudoti propagandai. Jis darė viską, kad padėtų tikrai gabiems literatams, bet ne šimtaprocen-tiniams partijiečiams ir NKVD agentams literatūroj. Dėl to jo nekenė partija, nekenė NKVD ir nekenė visi negabūs, bet su didėlėmis pretenzijomis, tariaimi literatai. Be to, jam pasidarė nepakenčiama azijatiška kova pačioj bolševikų partijoje. Jis nusivylė Stalino Rusija ir norėjo iš jos išvažiuoti. Deja, Stalinas pasirūpino kita jo kelione...
Detroit, 1950, 7, 4.

KAI GINKLAS VAIKUI PO RANKA

Alex Blyskal, 30 m., 2934 W. 24th Pl., mirė šv. Anatno ligoninėje po to, kai liepos 3 d. jį pašovė 10 metų John Klein, kuris su tėvu buvo atėjęs Blyskal atkankyti. Vaikas paėmė gultą ir šautuvą, ir, manydamas, kad jis neužtaisytas, paleido į šeimyninką.

Tremt. vyrų choras

Ateinantį sekmadienį, liepos 16 d., 12 val. p. Pučio svetainėje, 2458 W. 69 St., įvyks tremtinių vyrų choro repeticija. Choro dalyviai prašomi dalyvauti.
Valdyba

KORĖJOS KARO FILMAS

Pirmieji amerikiečių kovų Korėjoje filmai bus rodomi State ir Randolph teatre. Vienas jų vadinasi "The Marines at War".

DR. V. P. TUMASONIS

dirbęs Lietuvos Universiteto chirurginėse klinikose kaip chirurgas specialistas vyresniojo asistento pareigose nuo 1934-1944, metus tobulinėjis bendrojo chirurgijos Vienos Universiteto chirurginėse klinikose, 2 metus buvęs ligoninės direktorium Bad-Windsheimo ligoninėje — Bavarijoj. Atlikęs reikalaujamą stažą St. Anthony Hospital ir išlaikęs egzaminus atidarė ofisą

6255 SO. WESTERN AVE.
HEMLOCK 4-2123.

Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 popiet.
Šeštadieniais tik 2-4 popiet.
Neprima trečiad. ir sekmadieniais.

PLANINGAS
TAUPYMAS
VISOUMET
MOKA GERUS
DIVIDENDUS

PRADEKITE
TAUPYTI
ŠIANDIEN!

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 WEST CERMACK ROAD CHICAGO 8, ILLINOIS
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. TEL.—Virginia 7-7747

F. MICKAS
Seniausias vyrų ir moterų rūbų
SIUVEJAS
VALOM IR PROŠINAM RŪBUS
KRAUTUVĖ
VYRIŠKŲ APRĖDALŲ
Kelns nupiginta kaina.
4146 Archer Avenue
Telefonas LAFayette 3-9066.

F. MICKAS

Vėliausias nuostabus išradimas naujuose Televizijos aparatuose, kuris patenkins visus jūsų pageidavimus: muzika, kinas, teatras, sporto rungtynės, beisbolo rungtynės, ristišnės, įvairūs naujienybės jūs turėsite savo pačių namuose. Jūs džiaugiatės puikiausia programa už mažiausias išlaidas, tik 5 centus į dieną.

Jei Tamstos neįsigysite televizijos aparatą dabar, jūs prarasite didžiausią progą, kuri niekuomet nepasikartos.

Jūs galite įsigyti puikiausią televizijos aparatą pas JOS. BUDRIKS — jokio pradinio įmokėjimo — tikslai 20 centų į dieną — pats savaime išsimoka.

Dabar tik pažiūrėkite ką JOS. BUDRIKS pasiūlo Jums:

10" colių Televizijos aparatą tikslai už	\$98.00
12½ colių Televizijos aparatą tikslai už	\$138.00
16 colių Televizijos aparatą tikslai už	\$198.00
19 colių Televizijos aparatą tikslai už	\$238.00

Puiki kombinacija Televizijos, radio ir fonografo tikslai už

\$225.00

JUOZAS BUDRIKS, 3241 So. Halsted, turi didžiausią pasirinkimą Televizijos aparatų: Raytheon, Philco, RCA Victor, Admiral, Dumont, Zenith, Traveler, Westinghouse and General Electric. Trys prityrę inžinieriai visuomet yra pasiruošę pašalinti kiekvieną kiltų jūsų aparate. Už mažiausią kainą jūs galite įsigyti puikiausią Televizijos aparatą ir turėti geriausią patarnavimą, jei jūsų setas karais sugestų. Visi Televizijos aparatai garantuoti vieniems metams. Lengvi įmokėjimai. Jūs galite gauti didelę nuolaidą pirkdami Televizijos aparatą už jūsų seną radio aparatą, pianiną, ar kitą muzikos instrumentą.

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3241 So. Halsted Street
Telefonas CALUMET 5-7237

Krautuvė atidaryta Pirmadienio ir Ketvirtadienio vakarais.

DR. STASYS BUDRYS
I R
DR. MILDA BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAIS
5946 W. Cermack Rd., Cicero, Ill.
VAL.: 2-5 ir 6-8, šeštad. 2-4 p.p.
Tel. ofiso OL 2-3652, rez. YA 7-8283

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1-3 ir 7-8
Seredomis ir nedėliomis uždaryta.
Subatomis nuo 1-3.
Rez.: 3241 W. 66th Place
Phone REmpublic 7-7868

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
atidarė ofisą
10748 SO. MICHIGAN AVENUE
Tel. Waterfall 8-3060
Prima kasdien nuo 1-4 val. popiet ir nuo 7-9 val. vak., išskiriant šeštadienį ir sekm., pag. susitarimo.
Rezidencija: 10838 So. Wabash Ave.
Tel. Commodore 4-1187

Ofiso Tel. Virginia 7-0036
Rezidencijos telefonas
BEverly 8-8244
DR. T. DUDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 v. vakaro
šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Ave.
VALANDOS: nuo 2-4 ir 6-8
Tel.: Fullman 5-8277

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON ST.
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.
Telefonas: SEeley 3-7330
Namų tel. BRunswick 8-0597

DR. STRIKOL
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8; Ser., Sub., ir Ned. tik pagal sutartį.
Ofiso Telefonas: YARds 7-4787
Namų Tel. PROspect 6-1930
Jei neatsiliepė viršutiniai telefonai, Sauskite Midway 3-0001

DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARds 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMlock 4-7899
Namų Tel. HILtop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI
DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEMlock 4-5849
Rezidencija HEMlock 4-2324
Ofiso VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir Penktad. 1:30-4; 7-9 vakaro
Treč. ir Šeštad. tikslai susitarus.

DR. B. C. BRUZAS
DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus
4003 Archer Avenue
Truputį į rytus nuo California
Tel. YARds 7-7772

Ofiso tel.: YARds 7-1166
Rezid. tel.: DANube 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35th gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Atidaryta trečiadieniais ir šeštadieniais; ketvirtad. ir priespiet tik iš anksto susitarus.
Rezid.: 3247 So. Emerald Avenue

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 p. p. ir 7:30-9 vak. Šeštad. nuo 2-4 p. p.
Trečiad. ir Sekm. uždaryta
Ofiso Tel.: PROspect 6-3838
Resid. Tel.: VIRginia 7-2421

Ofiso ir Namų Tel. RELiance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis Gydytojas)
3925 W. 59th Street
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2-4 popiet, 6:30-8:30 vakarais. Trečiadienį pagal sutartį.

DR. J. MOCKUS
DANTISTAS
7550 So. Halsted St.
Tel. HUDson 3-2096
OFISO VALANDOS:
10:00-12; 2-5; 6:30-8
Trečiadienį uždarytas
Antradienį ir šeštad. vak. uždaryta.

7-NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.

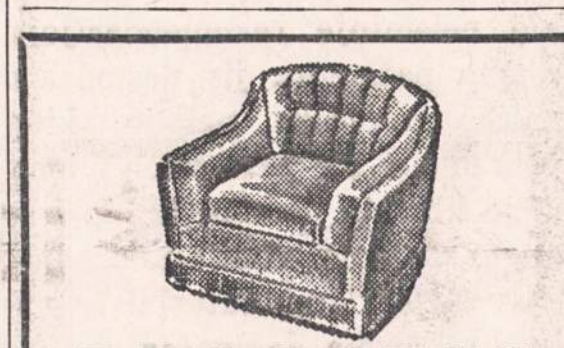
DR. EDWARD E. MURASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas:
5452 So. Kedzie Ave.
VALANDOS: 1 iki 4 ir 7 iki 9 kasdien, išskiriant treč., šešt. 2 iki 4.
Ofiso Telefonas: CHicovehill 6-1321
Rezid. Telefonas: HEMlock 4-5532

Emerg. Tel. KEDzie 3-2395
Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
CHICAGO, ILL.
Tel. LAFayette 3-3210
Val.: pirm., antrad., ketv. 12-2:30
6-9 vak., penkt. ir šešt. 12-2:30
6234 Archer Road
ARGO, ILL.
Tel. SUMMIT 1530
Val.: pirm., antr., ir ketv. 3-5 v. v. trečiad. penkt. ir šeštad. 3-8 v. v.

KITATAUCIAI DAKTARAI
Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ros lubos)
Ofiso Telefonas: YARds 7-0554
Tel. neatsiliepė, Sauskite Midway 3-2880
Res. Tel.: Midway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak. Sekmadienį nuo 10 v. iki 12 dienos

NUO UŽSISENĖJUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIGŲ.

Tie, kurie kenčia nuo SENŲ, ATVIRŲ IR SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsienėjusios žaizdos niešči ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždekitė LEGULO Ointment. Jų gydymas ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos, vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiūvimą odos ir perplyšimą tarpplėščių. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir susklijusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išvirsnių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment po yra parduodamas po 75c, \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse arba atsiskaitę money order i:
LEGULO, Department J,
4847 W. 14th St. Cicero 50, Ill.

PROGRESS
LIETUVIŲ BENDROVĖS
KRAUTUVĖS
PECIAI, SALDYTUVAI, TELE-VIZIJOS APARATAI, SKALBIAMOS MASINOS, BALDAI, MATRACAI, KLIMAI, LOVOS IR VAIKŲ BALDAI.
Didžiausias Pasirinkimas
MAŽIAUSIOS KAINOS
Lengviausi Įmokėjimai.
Baldai Padaromi
Pagal Užsakymą

PROGRESS FURNITURE CO.
3224 SO. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-4226
4183 ARCHER AVE.
Tel. LAFayette 3-3171
CHICAGO, ILL.

Leidžiame lietuviškas radio programas antradieniais 7:30 valanda vakare iš stoties WGES, 5000 watts—1390 kil.

SOPHIE BARCUS

RADIO VALANDA

IŠ STOTIES
W. G. E. S.
5000 watts—1390 kil.

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryte.
Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakare
Lietuviškos Vakarųskos
Tel.: HEMlock 4-2413.
7121 So. Rockwell Street,
Chicago 29, Illinois

Skaitykite ir kitus paraginkite skaityti "NAUJENAS"

—ŠEŠTADIENIS, LIEPOS 15, 1950

**SIUNTINIAI I
LIETUVĄ**
visus mokesčius
čia sumokėjus
100% apdrausta
**DRABUZIAI
GYDUOLĖS**
ir t. t.
Jūsų giminės gauna be
jokių įjems išlaikų
**CENTRAL PARCEL
SERVICE, INC.**
220 SO. STATE ST., CHICAGO
Tel. WABash 2-9354
Atdara šeštadien. iki 1:30 popiet.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1739 SO. HALSTED STREET
Tel. HAYmarket 1-3317

RASTINĖS VALANDOS
Daily 9:00 A. M. to 5:00 P. M.; Thursdays 9:00 A. M. to 8:00 P. M.
Wednesdays and Saturdays 9:00 to 12:00 Noon.

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3241 So. Halsted Street
Telefonas CALUMET 5-7237

Krautuvė atidaryta Pirmadienio ir Ketvirtadienio vakarais.

MŪSŲ KULTŪROS BARE

—Vincio Krėvės-Mickevičiaus „Dangaus ir žemės sūnūs“, rodos, patenka į indeksą, tai yra į R. katalikams uždraustų skaityti knygų sąrašą.

Žurnale „Aidai“ Nr. 5 vyskupas V. Padolskis plačiai išnagrinėjęs prof. Vincio Krėvės-Mickevičiaus „Dangaus ir žemės sūnūs“, baigdamas pasisako šiaip:

„...Bet iš jų pakankamai matyti, kaip autorius negailestingai deformuoja praeitį, net švenčiausius religinius faktus, ištrindamas ar užtušiuodamas visa, kas tik galėtų atrodyti stebuklinga. Ir tikrai, pagal autorių, Kristaus asmeny niko stebuklingo, bet viskas natūralu, paprasta, nežiūrint, kad istoriniai šaltiniai priešingai kalba, kaip tai esame prie kiekvieno perskyrimo iš eilės nurodę. Užtat tokį kūrinių mes negalime niekam rekomenduoti, tik greičiau nuo jo skaitymo sudrausti. Mėgusiam V. Krėvės raštus tai gali atrodyti labai skaudu. Gali būti. Bet V. Krėvės pats dėl to kaltas. Jis turėjo žinoti, kad katalikui jo kūriny bus nepriimtinas ir kad jis į katalikų neskaitytinų knygų sąrašą gali būti įrašytas. Stilistika tačiau dėl to nenukentės, nes yra visa eilė kitų knygų V. Krėvės kūrinių, kur jos galima pasimokyti ir už šį su kaupu kompensuoti. Čia tačiau galioja posakis: magis amica veritas.“

Tai Vyskupas V. Padolskis to kūrinio nerekomenduoja skaityti, o oficialus R. Katalikų bažnyčios sprendimas dėl tos knygos, tur būt, bus paskelbtas vėliau.

Bet teoje vyskupo V. Padolskio nelemtoje rekomendacijoje esama pažangos, jis nesmerkia paties autoriaus, nei jo kitų veikalų, o tik pasmerkia vieną iš jo kūrinių. Seniau kitaip būdavo. Tokiais atsitikimais, būdavo smerkiami autoriai ir visa jų kūryba deginama.

—R. Katalikų bažnyčiai klusnus ir gausus rašytojas A. Macaina, parašęs veikalą labai slidžia tema, būtent, „Didysis Inkvizitorius“ ir išleidęs jos antrą laidą, gavo iš bažnytinio cenzoriaus knygai tokį įrašą: „Nihil Obstat Sacrosanctae Vaisnora Mic. D. S. Th. D. Ph. censor deputatus.“

Imprimi potest Nr. 12162 Datum Kirchheim, die 31 mensis decembris a. d. 1948 Can. Felix Kapočius, delegatus Nationalis Missionis Pontificiae pro Lithuania in Germania et Austria“

Vadinasi, mūsų lietuvių R. katalikų tarpe knygų cenzūra veikia.

—Lietuvos Teisininkų Tremtinių Draugijos kai kurie nariai, jau apsigyvenę čia JAV ir susimetę į savo organizaciją, pradėjo leisti žurnalą „Lietuvos Teisininkas“, kurio išėjo Nr. 3. Jo turinys ne vien tik teisininkams, bet ir kitiems gali būti įdomus. Plati teisininkų gyvenimo kronika. Sužymėta, kur yra apsigyvenę teisininkai draugijos nariai ir daug kas kita. Žurnalą redaguoja dipl. teisininkas J. Gliaudys. Adr.: 17600 Lindsay Ave., Detroit 35, Mich.

„Lietuvos teisininkas“ rotatorium spausdintas, tai čia JAV sudaro skurdų įspūdį, juo labiau, kad spaudos darbas atliktas prastai. Šiuo atsitikimu Lietuvos buvę profesionalai girininkai Lietuvos teisininkus pralenkė, nes savo leidinį spausdintvę spausdino, gražiai išleido ir gausiai iliustravo. O, rodos, girininkų skaičiumi nebus daugiau tremties gyvenime atsidūrusių negu teisininkų.

—Rusų dienraštį „Novoje Russkoje Slovo“ V.25 įdėtas Al. Kopskio str. apie buvusį Lietuvos Kauno miesto savivaldybės archyvą.

Iš to straipsnio matyti, kad A. Kopskio yra Kauno miesto savivaldybės archyvo skyriuje tarnavęs ir net miesto savivaldybės žurnale „Savivaldybė“ rašęs. Tik čia jis klysta. Žurnalą „Savivaldybė“ leido Savivaldybių departamentas, o miesto savivaldybės turėjo „Savivaldybių Balsą“.

Tas miesto archyvas siekė veik porą šimtmečių į praeitį, o kas įdomiausia, kas jį išsaugojo. Geriausi rūpintojėliai ir to archyvo saugotojai — tai buvo karveliai, Mat, miesto visos senos bylos buvo kraunamos vienoje palėpėje. Čia apsigyveno karveliai ir jie savo įrašus taip užkonservavo visas bylas, kad jos išliko sveikos ir svarbiausia, — kas rašyta, ne išdilo. Tuo būdu buvo išsaugota daugiau kaip šimtas tūkstančių įvairių knygų — bylų. Net tų knygų tarpe buvo surasta 16 — 18 šimtmečių knygų. Tiesa, jos daugiau lietuvių pačio miesto gyvenimui ir tai jo administracijai, bet ir čia Lietuvos istorijai rasta daug vertingos medžiagos. Tarp jos: 1812 m. Napoleono kariuomenė Kaune, 1831 ir 1863 m. Lietuvos sukilimai. Iš tų likusių dokumentų matyti, kad Kaunas kėlė savaičių buvo sukilėlių rankose. Be to, tose bylose yra užsilikusių pėdsakų apie Lietuvos krikščionių Muravjovo būvimą Kaune.

Lietuvos nepriklausomybės laikais to archyvo dalis buvo perduota Vytauto D. Universiteto Kaune bibliotekai. —V.

SPORTAS

Sporto pasaulio žinios

—Iake La Motta, vidutinio svorio pasaulio bokso meistras, prie 16.369 žiūrovų apgynė savo titulą, nugalėdamas taškais Europos meistrę italą Tiberio Mitri.

—Italijoje pasibaigusiose Giro d'Italia dviračių lenktynėse pirmą vietą laimėjo šveicaras H. Koblet. Antroju liko italas G. Bartali. H. Koblet tai pirmas užsienietis, kuris laimėjo šias lenktynes.

—Brazilijoje vykstančiose pasaulio futbolo pirmenybėse paaikėjo vienas finalistas: tai Brazilijos futbolo rinktinė, nugalėjusi Švediją 7:1. Rungtynes stebėjo 140.000 žiūrovų. Antras finalistas dar nepaaikėjo, nes Ispanija su Paragvajumi sužaidė lygiomis 2:2.

—Estas, Heino Lipp, įvykiosiose Tartu mieste Estijoje lengvosios atletikos varžybose, pasiekė naują Europos rutulio stūmimo rekordą. Jis nustatė rutulį 16,90 m. Senas rekordas priklausė jam pačiam — 16,73 m.

—Vokietijoje futbolo varžybose dėl meistro vardo į finalą pateko Offenbach Kickers, nugalėjęs pakartotinėse rungtynėse Delbruck 3:0 ir VfB Stuttgart, nugalėjęs Furth 4:1. Finalinės rungtynės įvyks Berlyne olimpiniam stadione.

—Vokietis Conny Rux, kylančią žvaigždę bokso pasaulyje, vedė žinomos filmo artistės Olgos Čechovos dukterį Adą Čechovą.

—Rytų Vokietijos futbolo komanda 56 Dresden, po rungtynių vakarų Berlyne, atsisakė grįžti į namus.

—Šiuo metų Vokietijoje gastroliuoja įvairių valstybių komandos. Keletas rezultatų: 1860 Muenchen - Dynamo Belgrad 4:2; Iahn Regensburg - SC Wien 4:3; Neuendorf - Stade Francais 2:2; FC Nuernberg - Dynamo Zagreb 0:2; St.

IŠ ČIKAGO S

NUSKENDO 3 VAIKAI

Penktadienį Michigano ežere paskendo 3 vaikai — 11, 13 ir 15 metų. Vaikai buvo nuėję maudytis į savivaldybės laiku-mus paplūdimius. Dviejų skenduolių kūnai buvo rasti.

PAKILS GAZOLINO KAINOS

Indianos Standard Oil Co. pakėlus didmenų pardavime gazolino kainą 1½ cento už galioną, laukiama, kad pardavinėtojai irgi pakels kainas.

Naujosios gazolino Standard didmenų kainos yra šios: etilis 21.5 c. galionas, paprastas 20 c. Manoma, kad gazolino galionas pabrangs 2 c. Čikagoje, greičiausia, būsiančios tokios kainos: paprastas gazolinas 25.4 — 25.9 c. galionas, o etilis 26.9 — 27.4.

Pardavinėtojai mano, jog ir kitos kompanijos paseksiančios Standard pavyzdžiu ir pabranginsiančios gazoliną.

Standard Oil Co. buvo numatę, kad gazolino kainą 1½ c. galionui kovo mėnesį.

CENZŪROS ŽINIAS APIE MOKYKLĄ

Teisėjas R. J. Dunne pareiškė, jog jis cenzūruosias žinias, kurios bus skelbiamos apie Illinois State Training School for Boys netoli St. Charles. Pasirodo, kad labiausiai draudžiama, be teisėjo aprobatos, rašyti apie tų jaunuolių nusikaltimo pobūdį, už kurį jie buvo nuteisti laikyti šiuose pataisos namuose.

RAUD. KRYŽIUS TARPININKAUJA

Raudonojo Kryžiaus Čikagos skyrius praneša, jog jis priėmė tarpininkauja susižinoti su kariaujančiais Korėjoje vyrais.

PASIRUOŠTA NAUJOKŲ ĖMIMUI

Naujokų ėmimo komisijos viršininkas plk. Armstrong pareiškė, jog pirmiau bus tiriami mobilizacijos paliesti 24 - 25 metų vyrai, priskirti 1a skyriui. Pirmieji ėmimai numatomi liepos 24 d.

I karinę tarnybą tuo tarpu neimami universitetų ir kolegijų studentai, kurie jau bent antri metai mokosi, jei jų mokslas laikomas svarbiu karo reikalui. Neimami ir aukštesniųjų mokyklų mokiniai, kuriems beliko vienas semestras iki mokslo baigimo.

KĄ ŽINAI APIE DRAUDIMĄ?

Ne visi aiškiai žino, kas yra socialinis draudimas (Social Security Insurance). Bet tai reikia žinoti. Jei jums kas neaišku, kreipkitės į artimiausią socialinio draudimo įstaigą. O tų įstaigų adresus rasite valdžios telefonų knygoje.

Ar jūs galite atsakyti į šiuos klausimus: ar turite socialinio draudimo kortelę ir ką su ja daryti; ką ji duoda jums pačiam; ką ji duos jūsų šeimai jūsų mirties atveju; ką turite daryti sulaukę 65 metų; ką jūsų palikuonys turi daryti jūsų mirties atveju? Jei ne, tai kreipkitės į socialinio draudimo įstaigą, kuri jums maloniai patars.

PASIRUOŠKIT KARUI

Pravažiudamas pro Čikagą pirmojo Pasaulinio karo kpt. Eddie Rickenbacker pareiškė, jog Amerika negali ilgiau atidėlioti pasiruošimo gresiančiam karui. Amerika dabar sėdinti

Pauli — FC Mailand 4:3.

—Įvykusiose beisbolo rungtynėse Tautinė lyga nugalėjo Amerikos lygos žvaigždės 4:3.

L. K.

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

FARMS FOR SALE

Ukiai Pardavimui

KLAMAN ferma 200 akrų prie 13 vieškelio; 10 kambarių moderniška stuba, apskritu stogu barnė, kiaulės, galvijams barnė, bėgantis vanduo, 2 arudai, vištinkas, garazas; geležinių stulpų tvora. 3/4 mylios nuo mokyklos, paštas, pieno pristatymas. 160 akrų „sweet clover“, alfalfa. ELSIE KLAMAN, 2 miles southwest Wyndmere, No. Dakota.

MISSOURI Ozark farmos. Prieinama

kaina. Malonus klimatas. Pasiteiravimai pageidaujami. Eugene W. Dillen, Realtor, Cabool, Missouri.

PARDAVIMUI 160 akrų ferma, su arba be ežero pakraščio. Dėl tolesnių žinių rašykite: Mrs. Frances Burinskas, Two Lake, Box 117, Almond, Wisconsin.

6 AKRŲ privati sodyba. Moderniški namai, 73 lotai. Shafer Lake subdivizija. Dėl nesveikatos parduos už pusę kainos. Kaina \$35,000, grynais (cash) reikalinga \$18,000. Zeno Hudson, Monticello, Ind.

PARDAVIMUI 160 akrų ferma prie county trunk E. Bayfield Co., 2 mylios nuo Mañon, Wis. 7 kambarių stuba, pilnas beismontas, furnas, bėgantis vanduo, elektra. 40 akrų dirbamas. Barnė 20x40, pasiūrė įrankiam 20x40. Mokykla prie pat nuosavybės. \$4,500. Dėl žinių rašykite lietuviškai arba angliškai, Chas. J. Osborne, Star Route 1, Tomahawk, Wisconsin.

100 AKRŲ ferma, Upper peninsula. Galima pirkti visa arba dalį. Nauji pastatai, moderniški. Visi patogumai. Rašykite arba geriau matykit, pasiteiraukite asmeniškai. JOHN SELIN, Rock, Michigan.

11 AKRŲ, 5 kambarių stuba, 2 ne-furnišuoti kambariai. Gasas, elektra, maudyne. Traktoriai ir visos įrengimas. Imkit Cicero į pietus iki 139-tos, 4 bloki ir rytus. 13716 So. Kostner. Blue Island 5187-Y-1.

RESORTS AND VACATIONING

Kurortai ir Atostogų Vietos

REZORTO nuosavybė su apskritu metų pajamomis, taigpi „sandwich shop“ pačiame miesto vidury. Turi būti parduota iš prieštasties silpnos sveikatos. Šaukite MRS. KLIEN, Fox Lake 7-8301 nuo 10:00 ryto iki 6:00 po pietų.

REZORTAS, arti Park Falls, Wisconsin. Namai, 3 kambariai ir kiti pastatai. 9 akrų vandens pakraščio. \$8,500. Išmokykėms. J. KATCHIS, Ardmore 1-2876.

KATEDŽIUS nuomai savaitėmis ar mėnesiais. Prieinama kaina. Maloni vieta atostogoms. Laiveliai, žuvas, maudymasis. Šokiai šeštadienio vakarais. Rašykite Mrs. Frances Burinskas, Two Lake, Box 117, Almond, Wisconsin.

FINANCE AND LOANS

Finansai ir Paskolos

SKOLINAM PINIGUS

Pirmam morgičiui nuo \$1,000 iki \$20,000 už 3% palukanų per metus. Gaudyk mūsų DYKAI apskaičiavimą. Sutaupykite sau daug pinigų ant nuosimčių. Bukit sumanus! Taupykite! John O. Sykora, Realtor, 2411 So. 52nd Ave., Cicero Bishop 2-1613 arba Townhall 3-2453.

ANIMALS—DOGS—BIRDS—PETS

Gyvūlai—Šunys—Paukščiai, etc.

PARDAVIMUI Pomeranian veislės šuniukai pusantro mėnesio senumo. Kreiptis: Gasp. Kazauskas, 1724 S. Washtenaw Ave.

ant parako statinės. Amerika turinti pasirošimui nesigailėti išlaidų, nes kito kelio nesa. Korėja esanti vieta, kur komunistai prieš demokratų mėginą ginklus, panašiai kaip įsinloj anksčiau ginklus mėgino Rusai ir Vokiečiai.

PRASIDEJO ŠAUKIMAS Į KARIUOMENĘ

Šimtas vyrų 23 - 25 metų amžiaus šiaurinėje miesto dalyje vakar buvo pašaukti pirmadienį 8 v. rytą stoti į naujųjų ėmimo komisiją. Kpt. Weiss pareiškė, jog nuo liepos 24 d. kasdien bus pašaukiama stoti 300 vyrų.

ŠALTA DIENA

Liepos 14 d. beveik pasiekė rekordą savo šaltumu: tik 0.7 % betūro iki to rekordo ribos, kai 6 val. rytą termometras rodė 53°. Iki šiol tuo metu šalčiausia diena buvo 1926 m., kai termometras buvo nukritęs iki 52.3°.

Skelbimai. Naujiems duoda nauda dėlto kad pačios Naujienos yra naudingos

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
3218 SO. HALSTED STREET
Visiškai naujas namas su krautuve ir 3 kambarių apartamentu užpakalyje. Alyva šildomas. Prieinama kaina. Išmokykėms.
STANLEY REALTY COMPANY
179 W. Washington St. RA 6-7055.

5 KAMBARIŲ rezidencija dėl didelės šeimos, arti 43rd ir California. \$7,950. Šaukit tarp 6 ir 8 vakare. YArds 7-7499.

PARDAVIMUI biznio namas arba mainysiu ir farmą. Namai gerame stovy. 4 flatai ir taverna, 2 karų garazas. 153 E. 107th St., Chicago.

2 AUKŠTŲ namas, 2 po 4, 1-3 ir 1-2 kambarių furnišuotas flatai. Restoranas su 4 pragyvenimui kambariais pirmame aukšte ir dar 4 kambariai dėl savininko. Pirmas aukštas karšto oro šiluma. Rendoras apie \$200 ir mėn. Kaina \$16,000. Taylor 9-9419.

NAMAI, farmos ir biznio progos. Įvairaus didumo ir kainų. Rašykite dėl srašto. Decker Realty Service, Inc., Paw Paw, Michigan.

3 FLATŲ MURINIS
Garų šildomas, stokeris. Visi po 5 kamb. 21st ir Harding apylinkėje. REAL ESTATE OPERATORS
3336 W. Roosevelt. Nevada 8-0712. (Klauskite Mr. Small).

11 KAMBARIŲ, 3 aukštų apartamentas, 1922 W. Wolfram; blokas ir šiaurę nuo Diversey. Viskas moderniška. Geros pajamos. Kaina ir sąlygos teisingos. Telefonuokite Longbeach 1-7262. Mr. Bernard, arba rašykite G. Rivard, Kankakee, Illinois.

ARTI 71st IR MAPLEWOOD
5 kambarių mūrinė rezidencija. Karšto oro šiluma, kabinėtinė sanka, 2 karų medinis garazas.

ARTI 71st IR ALBANY
9 kambarių nauja mūrinė rezidencija, 5 kamb. žemai ir 4 viršų. Kabinėtinė virtuvė. „Built in tub and shower“. Žymus namas.

TAVERNA IR NAMAS
Puikioji apylinkė ant Archer Ave. Pastatytas 1928 metais. 3 karų mūrinis garazas. Visiškai moderniška taverna. 1-5 ir 1-3 kamb. apart.

4 FLATŲ MURINIS MARQUETTE PARKE
Puikiam stovy. modernas namas. Šaukit PAUL KRIKŠCIUNAS, MARVIN D. PATTERSON, Realtor, 3034 W. 63rd St. Hemlock 4-2000.

MEDINIS katedžius. Karštu vandeniui apšildomas garazas. Geriausia stovy. \$12,000. Taigpi kitas katedžius Marquette Parke. Apšildomas. Garazas, 3 pragyvenimai. \$10,000.

Medinis namas ir krautuve. Tinkama bile kokiam bizniui. 6 kamb. flatas užpakaly krautuves, 2 flatai antrame aukšte. Platus lotas. Kaina \$13,500. 1 flatas tuščias pirkėjui. 2 flatis po 5 kambarius ir 3 kambariai ekstra beismonte. Tuoj įėjimas. Kaina \$19,000. Turiu ir daugiau pirkinių visur. CHAS. URNICH-URNIKAS 2500 W. 63rd St., antros lubos. PProspect 6-6025.

2 FLATŲ medinis namas, 5 kambarių, maudyne. Kaina \$4,000. 437 W. 42nd St. Atlantic 5-6543.

646 W. 61st PL. 3 apartamentai mūrinis, 2-6, 1-5. Garų šildomas. Puikiam stovy. Geriausia apylinkė ir transportacija. Tuoj galima užimti savininko 1-mą apartamentą. Kaina tikrai \$16,750. Wentworth 6-6159.

TUŠČIAS, 5105 SO. LA CROSSE
Dailus 8 kambarių English mūrinis. „Forced air“ alyva šildomas, kabinėtinė virtuvė; 45 pedų lotas, 2 karų garazas. Daugelis ekstra. Tikrai \$15,000. Lafayette 3-2886.

1½ AUKŠTŲ, 5 ir 3 kamb. Karšto vandens šiluma, 2 karų garazas. Matykit 7-830 vakare arba sekmdienį nuo 10-4. 3448 W. Chicago.

TO RENT—WANTED

Ieško Renduoti

DESPERATISKAI REIKIA
4-5 nefurnišuotų, šildomų ar nešildomų kambarių. 3 suaugę ir 1 kėdikis šeimai. Pageidaujama šiaurvakarinė dalis, arti katalikų bažnyčios ir mokyklos. Telefonuokite: Irving 8-1162.

3 SUAUGUSIEJI reikalingi 4 nefurnišuotų kambarių apartamentui. Paliudymas, jei reikalingas. Grovehill 6-8215.

IEŠKO NUOMOTI (RENDUOTI)
Reikalingas dvim asmenim butas nemazėnis 3 ir nedidėnis 5 kambarių pietvakarių miesto daly. Tel. CRawford 7-9349.

FURNISHED ROOMS—TO RENT
Gyvenimui Kambariai

KAMBARYS su virtuve beismonte už prižiūrėjimą pečiaus du sykius į dieną. Yra prie Jackson Park. Adolf Mann, 1543 E. 65th St. Museum 4-9333.

RENDON švarus miegamas kambarys, Nėra šeimynos. SEley 3-5365.

HELP WANTED—MALE
Reikia Darbininkų
REIKIA žmogaus perremontavimui krautuves priešakio. Duosiu 1 akrą žemės mainoms už darbą. Žemė yra ant 66 vieškelio, 9 mylios ir vakarus nuo Harlem Ave.
2547 S. SPAULDING AVE.

REIKIA patyrusio „wool presser“ sausai valomoje drabužių įstaigoje. Nuolatinis darbas. Geras mokestis. 611 Madison St., Oak Park.

MEDŽIO DARBININKŲ
Darbas dienomis patyruisiems ir ne-patyruisiems vyrams.
★ Kabinėtų sudėstytojų
★ Mašinų operatorių
★ Paprastų darbininkų.
Geras mokestis. Nuolatinis darbas.

ED ROOS COMPANY
7329 W. Harrison St.
Forest Park, Ill.

HELP WANTED—FEMALE
Reikia Darbininkų
MOTOROLA
ISLAVINS JAUNAS
MOTERIS
ŠIO DARBO

WIRE
and
SOLDER

Naujoje Clybourn
Television Dirbtuvėje
Mokame Patyrušių
Darbininkų Mokestį
Kvalifikuotom Ofiso
Merginoms

KREIPTIS
MOTOROLA
EMPLOYMENT OFFICES
3248 N. LINCOLN AVE.
arba
MAIN PLANT
4545 W. AUGUSTA.

REIKIA patyrušios moters skirstymui skudurų. Nuolatinis darbas. Geras mokestis. Advance Iron and Metal, 1144 So. Fairfield Avenue. Kedzie 3-4608.

REIKIA MOTERS AR MERGINOS
abelną restoran darbu. Nuolatinis užsiėmimas, geras mokestis, paprastos valandos. Telefonuokite: HAYmarket 1-7675.

REIKIA JAUNŲ MOTERŲ
iki 30 metų senumo
lengvam pakavimo darbu.
Apmokamos atostogos ir šventės.

Mrs. Klein's Potato Chip Co.,
4567 So. State St.

REIKIA MERGINŲ
Patyrimas nereikalingas.
Dirbti mažoje įstaigoje.
Svariai atrodančios.
RITTER
173 W. MADISON ST.

SITUATION WANTED
Ieško Darbo

IEŠKAU DARBO PRIE NAMŲ.
Moku maliauti ir dekoruoti. Taip pat pataisau namus.
6700 STONY ISLAND AVE.
Telefonuokite ryte arba vakare
Tel. Hyde Park 3-2516

PAIEŠKAU darbo prie namų. Kam reikalinga prašome telefonuoti: Portsmouth 7-3934.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos
MARCELOS TAVERNA
Naujoje vietoje, naujai ir gražiai atremontuota. Yra geros rūšies degtinės, vyno, alaus ir malonus visiems patarnavimas. Savininkė:
MARCELA VALENTAS
919 West 35th Street.

GROSERNė ir mėsinė, su 2 gyvenimui kambariais užpakaly.
Prospect 6-5801.

TAVERNOS BIZNIS
Ir 3 flatus mūrinis namas. Stokeris, garų šildomas, 2 karų mūrinis garazas. 2550 W. 47th St. Kaina \$33,000. Atsišaukite prie
3052 W. 63rd STREET.

SANDWICH IR SNACK SHOP
pardavimui. Senyva pora priversta paaukoti. Gerai išdirbtas pelningas biznis. Abelnos pajamos \$100 į dieną. Galima padauginti.
907 W. MAXWELL.

MŪSŲ MAMA DESPERACIJOJE
As esu tik 3 metų, o mano sesutė tikrai 10 mėnesių. Bet mes pasidame elgtis mandagiai, kad jūs tik galėtumėte rasti mums 2 miegamų kambarių flatą. Telefonuokite
SUMnyside 4-5645.

AUTOS-TRUCKS FOR SALE

Autai ir Sunkvežimiai Pardavimui

TOBULOS MAŠINOS

Vieno savininko, kaip nauji visiškai. Kiekvienas turi radiją, šildytuvą ir visus įrengimus. Garantuoti. Lengvos išmokyjimo sąlygos.
1949 OLDS „98“ convertible \$2495
1949 OLDS „88“ 4 durų \$2245
1948 OLDS „66“ club sed. \$1495
1948 PONTIAC 4 durų \$1495
1947 CADILLAC „62“ 4 durų \$1750
1947 OLDS club sedan \$1345
1946 DESOTO 4 durų \$1095
1937 CHEVROLET 2 durų \$ 195
1937 PLYMOUTH 4 durų \$ 195
1936 PLYMOUTH 4 durų \$ 195
Ir daugelis kitokių už kainą jus išsigalit mokėti.

General Motors lengvos sąlygos. Olds, dyleris per ketvirtį amžiaus.

MAY MOTORS SALES